

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

35'inci Toplantı

1 Şubat 2018 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KARARLAR

A)KOMİSYON KARARLARI

1.- Genel Kurul gündeminde bulunan 512 sıra sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname için İç Tüzük'ün 24'üncü maddesi gereğince, belirlenen özel sözcülerin kabul edilmesine ilişkin karar

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun, (1/912) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın ilgili komisyonlarında görüşülmesi gerektiğine, etki analizinin olmadığına, ilgili kurum ve kuruluşların Komisyonda bulunmadıklarına ilişkin açıklaması

IV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A)KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/912)

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

35'inci Toplantı

1 Şubat 2018 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 14.33'te açılarak iki oturum yaptı.

Genel Kurul gündeminde bulunan 512 sıra sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname için İç Tüzük'ün 24'üncü maddesi gereğince, belirlenen özel sözcüler kabul edildi.

Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu, (1/912) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın ilgili komisyonlarında görüşülmesi gerektiğine, etki analizinin olmadığına, ilgili kurum ve kuruluşların Komisyonda bulunmadıklarına ilişkin bir açıklama yaptı.

Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın (1/912) tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanarak maddelerine geçildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 17.44'te toplantıya son verildi.

1 Şubat 2018 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.33

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayın Başbakan Yardımcımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, yazılı ve görsel basınının değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 35’inci Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde (1/912) esas numaralı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı bulunmaktadır.

II.- KARARLAR

A) KOMİSYON KARARLARI

1.- Genel Kurul gündeminde bulunan 512 sıra sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname için İç Tüzük’ün 24’üncü maddesi gereğince, belirlenen özel sözcülerin kabul edilmesine ilişkin karar

BAŞKAN - Sayın Başbakan Yardımcımıza söz vermeden önce, Genel Kurulun gündeminde bulunan ve Komisyonumuzun esas Komisyon olduğu 512 sıra sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname için İç Tüzük’ün 24’üncü maddesi gereğince özel sözcüler olarak Emine Nur Günay, Abdullah Nejat Koçer, Şirin Ünal, Cemal Öztürk, İbrahim Aydın, Salih Cora, Faruk Çaturoğlu ve Mikail Arslan’ın belirlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, sunumlarını yapmak üzere Başbakan Yardımcımız Sayın Recep Akdağ’a söz vereceğim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Sayın Başkan, usulle ilgili...

BAŞKAN - Ama öncesinde, usul konusunda buyurun Sayın Kuşoğlu.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu’nun, (1/912) esas numaralı Kanun Tasarısı’nın ilgili komisyonlarında görüşülmesi gerektiğine, etki analizinin olmadığına, ilgili kurum ve kuruluşların Komisyonunda bulunmadıklarına ilişkin açıklaması

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar ve basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, çoğunluğumuz yok, göremiyorum kimseyi buradan da...

BAŞKAN – Şöyle toparladık, 17-18 kişi varız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – 21 olması gerekmiyor mu?

BAŞKAN – 14 efendim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, ekonomi ortamını biliyoruz, ekonomideki sıkıntıları, konjonktürden kaynaklanan, dünya ekonomisinden kaynaklanan ve kendi ekonomimizden, yapısal sorunlardan kaynaklanan sorunları biliyoruz. Böyle bir ortamda yapısal tedbirlerin getirilmesini her defasında bekliyoruz ama yine bir torba kanun geldi. Yine, bu torba kanunda, maalesef bu 25 maddelik torba kanunda 12 ayrı, farklı kanun var, birbirinden farklı. Şimdi, bunların normal olarak bir başka komisyonda, ilgili komisyonlarında, Sayın Başkanım, görüşülmesi gerekirdi, ondan sonra bize asıl komisyon olarak gelmesi gerekirdi. Çok farklı konular var.

Gördüğümüz kadarıyla, amacı Türkiye’nin yatırım ortamının iyileştirilmesiyle ilgili yani uluslararası kayıtlara ya da uluslararası anketlere daha iyi bir pozisyon vermek; öyle anlaşıyor. Doğrudan doğruya yatırım ortamını iyileştirmek amacına yönelik bir çalışma değil.

Sayın Başbakan Yardımcım, geçenlerde uluslararası bir araştırma yayınlandı. Dikkat ettiniz mi, orada 2017’de 6 bin dolar milyonerinin, 6 bin, bakın, 2016’da da 6 bin, 2017’de de 6 bin dolar milyonerinin Türkiye’yi terk ettiğini söylüyor. Türkiye’de yatırım ortamı, servet tutabilme ortamı yok. Böyle bir ortam. Şimdi, bu maddelere bakıyorum, bunlarla hiçbir ilgisi yok bunun. Bu yönüyle...

BAŞKAN – Maddeleri şimdi konuşacağız Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, şunu söylüyorum: Gerekçesine bakıyorsunuz çok yetersiz, eksik yani bir şey hazırlıyorsak bu asıl amaca yönelik hazırlanmalıydı, gerekçelerde de bunlar olmalıydı. Yani böyle bir gerçeğimiz varken bu konuların gelmesi... Göreceğiz, konuşacağız, tabii ki getirilmesi gerekenler var ama öncelik onlardaydı, bu tarafının düşünülmesi lazımdı, işin hukuki yönünün, güven yönünün düşünülmesi lazımdı. Hiçbir etki analizi yok.

Sayın Başbakan Yardımcım, sizin döneminizde, sizin Hükûmetiniz döneminde etki analizi konusu kanuna kondu, bütün kanunların etki analizi yapılarak getirilmesi benimsendi güya, kanunda böyle yazıyor. Bu kanuna göre mevcut durum nedir, bu getirilen kanun ne getirir ne götürür, maliyeti ne olur; bunlarla ilgili gerekçelerde hiçbir şey yok, etki analizi yok.

BAŞKAN – Teşekkür edeyim mi Sayın Kuşoğlu?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Biraz önce söylediğim gibi, ilgili komisyonlara da girmemiş.

Sayın Başkanım, saydınız mı kaçınıcı torba kanunumuzdur?

BAŞKAN – Bu torba değil efendim, bu bütünleşik bir kanun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu, torba kanun değil; öyle mi?

BAŞKAN – Yok, ben onu torbadan saymıyorum, torba arkadan geliyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani ülke sıralamamızın göstermelik olarak iyileştirilmesine yönelik bir düzenleme olmuş Sayın Başbakan Yardımcım. Bunun gerektiği gibi olması lazım, ilgili meslek kuruluşlarının bu konularla ilgili görüşlerinin alınması lazım, ilgili meslek kuruluşlarının burada olması lazım. Kamu kuruluşlarının birçoğunu göremiyorum, şu dağıtım listesinde de eksik olanlar epey var.

Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bunlar klasik oldu, her zaman söylüyoruz, kayıtlara geçmesi gerektiği için bunları söylüyoruz ama hiçbir zaman maalesef dikkate alınmıyor. Yasama organının, Plan ve Bütçe Komisyonunun böyle çalışmaması gerekir. İnşallah bundan sonrakilerde dikkate alırsınız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, çok teşekkür ediyorum.

IV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A)KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/912)

BAŞKAN - Sayın Başbakan Yardımcımıza şimdi sunumları için söz vereceğim.

Sayın Bakanım, süreniz yirmi dakikadır.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Çok teşekkür ediyorum.

Değerli Başkanım, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında Sayın Kuşoğlu'nun konuşmasından devam etmek isterim. Doğrudur, bir ülkede ekonominin gelişmesi, yatırım ortamının iyileşmesi açısından hukukun en üst seviyede işler durumda olması, piyasalardaki güven son derece önemlidir, teşvik mekanizmaları son derece önemlidir. Ama şunu biliyoruz ki “iş yapma kolaylığı” diye tanımlayabileceğimiz, bizim kendi literatürümüze, siyasi literatürümüze “yatırım ortamının iyileştirilmesi” diye girmiş olan husus da yatırımcılar açısından çok önemli bir konudur. Nitekim bu mesele bizim iktidarımızdan önce de 2001 yılında ele alınmış, Yatırım Ortamını İyileştirme Yüksek Kurulu kurulmuştur. 2016'ya kadar Ekonomi Bakanlığının uhdesinde yürütülen bu çalışmalar, 2016'dan itibaren biraz daha geniş koordinasyon gerektirdiği için –tam da sizin söylediğiniz gibi- Başbakan Yardımcılığımız tarafından yürütülmektedir. Altı aydır bu vazife bana verildi, biliyorsunuz. Şöyle çalışıyor mekanizma: Her yıl TOBB'un şemsiyesinde özel sektör kuruluşları -ki bunun içinde TÜSİAD var, bunun içinde YASED var, TİM var, bunun içinde MÜSİAD var, benzeri bazı kuruluşlar var, onlar- bir araya gelerek bir sipariş listesi hazırlıyorlar. Bu sipariş listesi... Teknisyenlerle beraber çalışılıyor; ilgili müsteşarlar seviyesinde -YOİKK'in üyesi olan- ya da o sipariş listesine göre ihtiyaç duyulan bakanlıkların müsteşarları seviyesinde değerlendiriliyor ve bakanlar seviyesinde değerlendiriliyor. Bu yöntemi biz elbette takip ettik, bu sene de takip ettik ve bunu takip ederken biraz farklı bir yöntem de uyguladım ben doğrusu. Özellikle bakanlarımızla birer birer, bazen de konular ortaksa ikiyeşli, üçerli birçok toplantı yaptık. Müşahedem şudur, on beş senelik siyasi yöneticilik hayatımdan gördüğüm, elde ettiğim bir tecrübe olarak bunu ifade edebilirim: Bu şekilde karar vericilerle yani bu kanun taslağını hazırlamaktaki nihai karar vericiler olan Hükûmet üyeleri ile teknisyenler arasında sürekli bir asansör mekanizması gibi gidiş gelişler olmadıkça, birçok gidiş geliş olmadıkça bu koordinasyon işlerinden sonuç alamıyorsunuz. Nitekim, daha önceki yıllarda bu sipariş listelerinden diyelim ki yarısı yapılabilir görülmüş, onun da ancak yarısı gerçekleştirilebilmişti. Şimdi, biz bu sene 100'ün üzerinde eylem planı hazırladık. Tam da sizin söylediğiniz gibi, bu eylem planında özel sektörün talepleri var, oradan seçilmiş talepler var; ayrıca, Türkiye'yi uluslararası indekslerde üst noktalara çıkarabilecek -doğrudur söylediğiniz- ama elbette piyasanın çok mutlu olacağı hususlar var.

Bakın, bir örnekte bunu ifade edeyim ben size: Bugün bir iş adamı olarak ya da bir şirket olarak yeni bir şirket kurmak istediğiniz zaman aşağı yukarı 7 farklı prosedüre tabisiniz: Notere gidiyorsunuz, noterde şirket sözleşmenizi imzalıyorsunuz, oradan imzalarınız için bir beyanname veriyorsunuz, ticaret sicil müdürlüğüne gelip tescil ettiriyorsunuz, defterlerinizi alıp notere gidiyorsunuz, noterde tasdik ettiriyorsunuz, bankaya gidip RTÜK payı yatırılıyorsunuz, Sosyal Sigortalar Kurumuna gidip Sosyal Sigortalar Kurumundan şirket kaydınızı yaptırıyorsunuz, ayrıca Maliye Bakanlığının ekipleri sizin adresinize gelip bir yoklama yapıyor; bunları yaptırmadan faturalarınızı bastıramıyorsunuz. Şimdi, biz ne yapıyoruz burada yatırım ortamını iyileştirirken? Bütün bu işlemleri ticaret sicil müdürlüğünde yapılabilir hâle getiriyoruz. Bunun altyapısını hazırlamak gerçekten zor bir iş, sadece bir kanun

maddesi hazırlamakla da olmuyor; bir taraftan bu kanun maddelerini hazırlarken öbür taraftan ikincil düzenlemeleri de hazırladık, sektörle görüşmelerimizi yaptık, altyapıyı hazırladık. İşin bir de değişim yönetimi tarafı var, yani zihniyetlerin de değişmesi lazım ki bu işi gerçekleştirebilesiniz. Bir örnek üzerinden bunu size söyledim. Böyle birçok başlığımız var.

Şunu kesinlikle kabul edemem, “Bu, suni bir biçimde ülke sıralamasını göstermelik olarak yukarı çıkarma amaçlı.” ifadelerini kesinlikle kabul edemem çünkü zaten bunu yapamazsınız. Yani, yapısal bir dönüş... Burada bizim yaptığımız, iş ortamını kolaylaştırmak açısından kesinlikle yapısal bir dönüşüm ve bir reformdur, önemli bir reformdur hem de. Yani, bunu göstermelik olarak... Kesinlikle bir basamak bile yukarı çıkamazsınız uluslararası indekslerde; mutlaka iş yapmanız, işi kolaylaştırmanız gerekiyor. Tabii, burada bir husus daha var: Bütün bunları yaparken, açıkçası, söylediğim gibi, sektörün buna uyumu gerekiyor, belediyelerin uyumu gerekiyor, birçok kurumun uyumu gerekiyor.

Peki, bunu toplu olarak yatırım ortamını iyileştirme şeklinde bir kanunla getirmeyip de farklı farklı kanunlarla getirirsek? Gerçekten hiç pratik olmaz değerli arkadaşlar. Bu torba kanun meselesi çok tartışılıyor ama burada aşağı yukarı 5-6 kanunda değişiklik... Mesela bir kanunda 1 madde değiştiriyoruz, bir başka kanunda 2 madde değiştiriyoruz, öbür kanunda 3 madde değiştiriyoruz. Her kanunu... Türkiye’de kanun yapmayla ilgili enteresan bir yapı var yani her şeyi kanuna bağladığımız için teker teker getirmeye çalışsak, inanın, bunun içinden ne biz Hükümet olarak çıkabiliriz ne siz çıkabilirsiniz. Ve buradaki maddelerin -biraz sonra görüşeceğiz- hepsi kesinlikle yatırım ortamını iyileştirmekle ilgili maddelerdir, başka hiçbir amacı olan maddeler değildir. Yani, amacımız temelde budur.

Bir taraftan, şirket kuruluşu işlemlerindeki maliyet ve süreleri azaltacak -biraz önce söylediğim gibi- tedbirler getiriyoruz. Belediyeler tarafından sağlanan yapı izin süreçlerinin iyileştirilmesiyle ilgili hükümler getiriyoruz. Örneğin, belediyeler ile tapu sicil müdürlükleri arasında vatandaşın gelgitine ihtiyaç duyan prosedürler var, onu ortadan kaldırıyoruz. Doğrudan doğruya belediyelerin tapu sicil müdürlüklerine gönderdikleri belgeler, projeler ya da benzeri birtakım şeyler elektronik ortamda değerlendirilebilecek.

Dış ticaret işlemlerine ilişkin çeşitli maliyetlerin düşürülmesini hedef alıyoruz ithalatçılar ve ihracatçılar açısından. Tapu kaydında işlemleri hızlandıracak tedbirlerimiz var, aşağı yukarı böyle 4-5 maddemiz var. Şöyle ki: Mesela bankaya gittiniz; bir ipotekli sözleşme yapacaksınız, bankadan para alacaksınız, bir kefiliniz var; bankada işlerinizi bitirdiniz, sözleşmeyi imzaladınız; o sözleşmeyi alıyorsunuz, bir da tapu sicil müdürlüğüne gidiyorsunuz. Herkes beraber gidecek; bankayı temsil eden her kimse o, siz ya da vekiliniz, kefiliniz beraber gideceksiniz, aynı işlemi bir de ticaret sicil müdürlüğünde yapacaksınız. Burada banka ile ticaret sicil müdürlüğü arasında bir irtibat kurarak doğrudan doğruya bankada yapılan işlemlerin ticaret sicil müdürlüğü tarafından elektronik yolla elde edilip tesciline imkân getiriyoruz.

Telekomünikasyon altyapı izinleriyle ilgili kolaylıklar getiriyoruz. KOBİ’lerin finansmana erişimiyle ilgili çok orijinal ve çok kıymetli hükümler getiriyoruz. Şöyle ki, biliyorsunuz, taşınır rehniyle ilgili birtakım yeni uygulamalarımız var ancak bir buçuk senelik bir tecrübe şunu gösterdi: Taşınır rehni konusundaki işlemler pratik biçimde yürüyemiyor.

Şimdi, bu kanunda şu imkânı getiriyoruz: Diyelim ki siz deponuzdaki bir miktar pamuğu rehnediyorsunuz ve bu şekilde de bir kredi alacaksınız. Mevcut, yürürlükteki hükümler şöyle: O pamuklar hangi kutunun içindeyse ve hangi pamuksa ancak onu rehnedebiliyorsunuz; yer değiştirse -onu sattınız, yerine pamuk koydunuz- olmuyor. Buna imkân getiriyoruz. Ya da pamuğun ipliğe döndüğü anda da rehinli sayılabilmesini, ipliğin kumaşa, kumaşın gömleğe, gömleğin faturalı bir satışa,

sonuçta da paraya dönüşü süreçlerinin hepsini rehnin konusu hâline getirebiliyoruz. Böylece bankalar, elbette yine kreditorler yatırımcılarla görüşerek bu işleri yapacaklar. Bir projenin bütününe bakarak kredi verme imkânına sahip olacaklar ki bu gerçekten küçük ve orta ölçekli işletmelerin kredi bulmasını büyük ölçüde kolaylaştıracak.

Bir taraftan da yapı izinlerinin daha kolaylaştırılmasıyla ilgili hükümlerimiz var yine belediyelerle alakalı, kazı izinleriyle alakalı hükümler var. Diyelim ki elektrik kazı hükümleriyle ilgili hususlar var.

Benim bütün bu çalışmalar boyunca, değerli arkadaşlar, tespit ettiğim bir nokta şu oldu: Alternatif yollar koyduğunuz zaman genellikle birinci yollar çalışmıyor. Mesela kazı izniyle ilgili olarak siz bir ticaret erbabı, yatırımcı olarak gittiniz, herhangi bir şehirde -İstanbul’da, Ankara’da- bir elektrik bağlatacaksınız, yeni bir bina yaptınız. Normalde yasa, mevzuat kazı iznini o ilgili işletmenin alacağını öngörüyor ancak şöyle de bir hüküm vazetmiş: “Belediyelerden de alınabilir.” Bu, pratikte sadece belediyelerden alınan bir izne dönüşüyor. İlgili firmalar işin kolayına kaçıyorlar ve vatandaş mecburen belediyelere gitmek zorunda kalıyor. Şimdi, bunu ortadan kaldırıyoruz ama şunu söyleyeyim, baştan da söyledim: Bir kanun maddesi yazmak elbette yetmez, altyapısının onun işlemesine uygun olup olmadığına bakmanız lazım. Mesela bu örnekte ben İstanbul’daki elektrik firmasıyla bizzat görüştüm “Yasa böyle, neden vatandaş belediyeye gitmek zorunluluğunu hissediyor?” Fark ettim ki firmanın kendi kapasitesini biraz artırması lazım. Buralarda süreler de koyduğunuz zaman iş kolaylaşıyor. Belediyeye gidip kazı izni istediğiniz zaman, belediye size bu kazı iznini altı ayda da vermese, bir senede de vermese vermeyebilir, hiçbir hüküm yok ki. Şimdi burada hüküm vazediyoruz, “Şu kadar süre içinde onu vermek zorundadır.” Peki, para ne kadar alacak sizden? O da belli değil. İstedığı parayı kendi meclisinden çıkarıp alabilir, bir standardı yok, bunlara standart getiriyoruz. Dolayısıyla gerçekten yaptığımız iş, yatırım ortamının iyileştirilmesi, iş yapmanın kolaylaştırılması açısından ciddi bir reform. Önemli bir husus, birbirini tamamlayan hükümler var.

Komisyonunuza getirmedeğimiz, tabiatı itibarıyla Adalet Komisyonuna giden bir başka çalışma da bu çalışmanın bir parçası olarak, İcra İflas Kanunu ve konkordato kanunu. Bugün İcra İflas Kanunu’muz gerçekten çalışmıyor. Bu hususta Adalet Bakanlığımızın uzun yıllardır çalışmaları vardı, bunları hızlandırdık. Sağ olsunlar, üniversitelerden hocalarımız biraz fedakârlık yaptılar, daha yoğun çalıştılar, çalışmalar bitirilsin diye. Öte yanda da gerçekten bir kurtarma anlaşmasına olayı dönüştürebilecek yeni bir konkordato kanunu yapıyoruz. Bugünkü bu hantal, işe yaramayan, yedi sekiz sene mahkemeleri devam eden, âdeta alacaklıları mahkûm hâline getiren İcra İflas Kanunu’nun hükümlerini de öte taraftan, yaptığımız işleri tamamlamak üzere yeniden tanzim ediyoruz.

Değerli Başkanım, zannediyorum bu kadarla kifayet edebiliriz. Yirmi dakikam doldu mu bilmiyorum.

BAŞKAN – Yok Sayın Bakanım, on üç dakika içinde bitirdiniz.

Teşekkür ediyoruz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Bence kâfidir, maksat hasıl olmuştur.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Ben çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Başbakan Yardımcımıza teşekkür ediyorum.

Değerli üyeler, şimdi tasarının geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bizler için uzun sayılabilecek bir aradan sonra yeniden Komisyonunda toplanmaktan mutluluk duyduğumuzu belirterek konuşmamıza başlamak istiyoruz. Bu mutluluğumuzun nedeni, gelen kanun tasarılarından ötürü asla değil, sizleri görmekten, bir araya gelmekten ötürü; onu özellikle altını çizerek belirtiyim.

Şimdi, değerli arkadaşlar, önümüze gelen kanunlarda neyle karşılaşacağını bilmeden, dolayısıyla gelen kanunları hemen anında inceleyerek belirli düzenlemelere yanıt verme ya da onları eleştirme sorumluluğu ağır bir sorumluluk. Bu sorumluluğu epey bir zamandan beri çekiyoruz. Ama olayların büyük bir kısmı birbirinin devamı niteliğindeyse, olayları biliyorsanız, dünyadaki gelişmeleri biliyorsanız o zaman işinin birazcık daha kolaylaşıyor. Diyorsunuz ki: Yaptığımız düzenlemeler dünyadaki gelişmeler uygun mudur, değil midir; onlarla uyum sağlamaya mı dönüktür, yoksa “uyum sağlama veya işleri kolaylaştırma” adı altında farklı sonuçlar doğuracak yasal düzenlemeler mi yapıyoruz? Burada dikkatimizi vereceğimiz konu, maalesef, gelip burada sınırlanıyor. Bizi de sınırlandıran konu bu.

Değerli milletvekilleri, neoliberal ekonomi politikalarının temelini oluşturan özel sektör yatırımları, küreselleşmiş olan dünyada ülkeleri tam bir yarış atı vaziyetine sokmuş durumda. Herkes yatırımlardan daha fazla pay alacağız diye ne yapacağını şaşırmış. Dolayısıyla ölçüleri belli olmayan, kuralları sürekli olarak değişecek, kısacası sonu gelmeyen taleplere yanıt verecek bir yarışma içerisine girmiş ülkelerin hepsi. Biz de bu yarışın içerisindeyiz. Bu yarışın hâkimi de Dünya Bankası. Dünya Bankası bir sürü yarış grubu düzenliyor neredeyse, bazılarında ölçüler farklı, başkalarında ölçüleri birazcık daha farklı bir hâle getiriyor. Siz bunlardan herhangi bir yarışmada –yarışma, bütün yarışların toplamından ibaret oluyor- birazcık başarı kazansanız da başka bir yerde dibe vuruyorsunuz, sıralamanız pek o kadar kolay değişmiyor. İşimiz zor yani. Örneğin, şu anda Sayın Bakanın sunumunu yapmış olduğu yasa tasarısının yani iş yapma kolaylığı sağlamak amacıyla mevzuatımızda yapılan değişiklikleri kapsayan yasa tasarısının da Dünya Bankasının bu yarışlarından bir tanesinin içerisinde olduğunu, orada üst sıralara çıkma amacını taşıdığını biraz önce Sayın Bakandan dinledik. Bu yarış ne yarış? En fazla yatırımcıyı kim çekecek yarış. Kim daha fazla iş kolaylığı sağlayacak ve Dünya Bankasının ölçülerine göre, bu kolaylıklara göre “Şu ülkede işler çok kolay gidiyor, hızlı yatırım yapabilirsiniz, oraya gidin.” tavsiyelerine yatırımcılar uyacaklar güya. Peki bu iş yapma kolaylığı sağlanırken hangi ölçüler dikkate alınıyor? Dünya Bankası bu hakemlik yapısında 10 tane ölçü koymuş. İşe başlamayla ilgili olarak yapılacak işlemler karmaşık mı, yapılabilir mi, kolay mı, zor mu, yoksa insanları ciddi anlamda bir külfete mi sokuyor?

İkincisi: İnşaat izinlerinin alınmasıyla ilgili işlemler. Bunları da ölçüyor. İnşaat izinlerinin alınmasında ülkeler arasındaki farklılıklar bu yarışmada sıralamayı belirliyor.

Elektrik yani enerji temini konusu, en temel yarışma alanlarında birisi. Ülkeler yatırımcılara -ki bu doğru bir ölçü, yanlış bir ölçü değil- yatırımcılara gereksinim duydukları düzenli ve kaliteli enerjiyi sunmak zorundalar. Bu konudaki yapılan düzenlemeler ve ülkenin bu konudaki kapasitesi, yatırım yapma ortamının temel belirleyicilerinden birisi oluyor.

Tapu kayıt sistemi... Tapu kayıt sistemi önemli bir olay. Zaten tasarının ilk dört maddesi veyahut tasarının toplamda dört maddesi, işte, bu tapu kayıt sistemiyle ilgili olarak işlemlerde daha kolaylaştırıcı ya da kayıt sistemi baz alınarak yapılacak işlemlere olanak tanıma şeklinde geliyor.

Kredi temini, bu, yine önemli bir ölçü olarak konulmuş. Yalnız, buradaki yorumu ülkeler arasında çok farklı. Yani “Ben gidip Türkiye’de yatırım yapacağım.” diyen bir yatırımcı, bu ülkede kredi temin edebilecek mi, edemeyecek mi ölçüsü bu. Yani sermaye getirme olgusunun ötesinde, gereksinim duyduğu krediyi sağlayıp sağlayamama ölçüsü. Krediyi sağlayıp sağlayamama ölçüsü, o ülkenin

tasarruf oranıyla doğrudan doğruya yani ulusal iş tasarruflarıyla doğrudan doğruya ilgili bir konu. Dolayısıyla yatırımcılara en azından bankacılık sistemi aracılığıyla ulusal tasarruflardan pay verilecek mi, verilmeyecek mi olgusu puanlamada önemli bir yer tutuyor.

Azınlık hissedar haklarının korunmasıyla ilgili bir ölçü var. Bu konuda Türkiye fena değil. Azınlık haklarının korunması... “Azınlık” derken, bu ırksal anlamda bir azınlık falan değil, azınlıktaki sermayedarlar anlamında kullanılan bir deyim bu. Azınlıkta sermaye sahibi olanların şirket içerisinde, haklarının korunmasıyla ilgili bir olay var, ölçü. O konuda Türkiye fena değil, koruyoruz yani çoğunluk hisselerini de azınlık hisselerini de koruyan ülkeler arasındayız. Dünyada ilk 20 içerisinde kalıyoruz o grup içerisinde.

Vergi ödemeyele ilgili, işte, bu vergi ödemeyele ilgili kısımlar ve sorunlar her zaman ayrıntısıyla tanımlanmıyor maalesef. Eğer vergilerin ödenmesinde sürekli olarak belirli sorunlar yaşıyorsanız, örneğin, geldiniz, kurumlar vergisi oranı yüzde 20 iken bir yatırıma giriştiniz, yatırıma başladınız, bir süre sonra pat diye kurumlar vergisi oranı yüzde 22’ye çıktı. Eğer bir ülkede bütün fizibiliteyi altüst edebilecek, yatırım kararlarını etkileyecek bu tür vergisel değişiklikler olmaya başlıyorsa onlar diyorlar ki: “Arkadaş, burada riskli bir ortam var, buralara uğramayın, buralara uğramayın.” diyorlar. Sınır ötesi ticaret, sözleşmelerin uygulanabilirliği... Örneğin iflasa karışılıyorsunuz. Adam gelmiş, yatırımını yapmış, işler kötü gitmiş, iflas etmesi gerekiyor “Bir dakika, iflas edemezsin kardeşim, yirmi üç ay boyunca senin iflasını yasaklıyorum, devam edeceksin.” diyorsunuz. Alın size bir ölçü. Böyle bir olay varsa, böyle bir yasal düzenlemeniz varsa, bu konuda belirsizlik varsa bu insanlar gelip buralarda yatırım yapmıyorlar.

Peki, değerli arkadaşlar, bütün bunların hepsini onların tam istediği gibi yapmış olsanız yani yatırımların, daha doğrusu ülkedeki iş yapma kolaylığını sonuna kadar Dünya Bankasının ölçülerinde en 1’inci sıralara göre düzenlemiş olsanız o ülkede yatırım yapma kapasitesi ya da yatırım yapma kolaylığını sağlamış olur musunuz olmaz mısınız? Olmazsınız çünkü yatırımcı hiçbir zaman sadece bu formaliteler nedeniyle yatırım kararı almadığı gibi, yatırım kararından da vazgeçmiyor. Dünya Bankasının 2018 İş Yapma Kolaylığı listelemesinde son sıralarda yer alan Somali... Ee, Türkiye’nin Somali’deki yatırımlarını bir düşünün, demek ki Dünya Bankasının bu ölçülere göre yaptığı sıralama pek fazla bir anlam ifade etmiyor. Yani, Somali’ye giden insan orada belirli bir süre sonra hangi kuralların olduğu gibi değişeceğini, verilmiş olan yatırım avantajlarının ortadan kaldırılıp kaldırılmayacağını bilemediği için en son sıralarda yer alıyor burada ama diğer taraftan siz kalkılıyorsunuz, gidiyorsunuz, bir ülke olarak bu yatırımları yapıyorsunuz? Niye? Buraların sorularının yanıtlarını vermek sizin yapacağınız uygulamalar açısından çok önemli. Çok iyi biliyorsunuz ki değerli arkadaşlar, yatırım kararları, uluslararası yatırım kararları genellikle bir ülkede evrensel hukukun geçerliliğini arar; evrensel hukuk orada geçerli midir değil midir? Diğer ölçülerin hiçbir tanesi, iş yapma kolaylığı sağlanan ölçülerin hiçbir tanesi evrensel hukukun geçerli olması kuralını aşamaz, istediğiniz kadar kolaylaştırın, evrensel hukuk geçerli mi? Değil. Bitti. Bir yatırımcı açısından ölçü bu. Orada ilerleyemiyorsunuz. Tarafsız ve bağımsız bir yargı, tarafsız ve bağımsız bir yargı... Eğer bir ülkede tarafsız ve bağımsız bir yargı konuşulmaya başlanmış ise o takdirde siz iş yapma kolaylığı konusunda rekorlar kırın isterseniz “amandır” derler “amandır” denir daha doğrusu. Diskriminasyon uygulamaları yani belirli kişiler arasında farklılıklar, yurttaşlarınız ile yabancılar arasında ya da farklı yurttaşlar arasında diskriminasyon uyguluyor musunuz uygulamıyorsunuz; ihalelere çağırırken ihale kurallarını istediğiniz zaman birileri aleyhine veya lehine değiştiriyor musunuz değiştirmiyor musunuz ya da futbol maçı oynanırken kurallarını değiştiriyor musunuz değiştirmiyor musunuz? Ayrıcalıklar uygulanması konusu. Böyle uygulamalar falan söz konusu oluyorsa, istenildiği kadar iş yapma kolaylığı sağlayın... En önemlisi de ekonomiyle ilgili yasaların sürekliliği ve uygulamada belirli bir zaman dilimi içerisinde

değişmezliği. Değerli arkadaşlar, eğer ekonomiyle ilgili kuralları, vergi kanunlarını, yatırımlarla ilgili olarak yatırımlardan elde edilecek gelirin vergilendirilmesini, kâr transferlerini, transferle ilgili veya uluslararası ilişkilerdeki serbestiyle ilgili, istenildiği zaman malını, mülkünü servetini ya da yatırımını devrederek, satarak çıkıp gitme özgürlüğünü eğer siz yasalarla değiştirir, yasaklar ederseniz -bunu Türkiye’de oluyor anlamında söylemiyorum- yani bunların olabilme olasılığını görüyorlarsa hiç kimse yatırım yapmıyor.

Şimdi, demek ki sadece iş yapma kolaylığı sağlamak üzerine getirilen yasaların hepsi yatırım için yeterli olmuyor. Biraz önce saydığım kuralların hepsinin olması gerekiyor; bir tanesinin olması, iki tanesinin olması yetmiyor. İş yapma kurallarından bazıları kolay, bazıları karmaşıksa, tamam birisinden yüksek puan alıyorsunuz, birisinden düşük puan alıyorsunuz, dengeyi sağlıyorsunuz ama evrensel hukuk geçerli değilse, yargı bağımsız değilse, ekonomik kurallar sık sık değişiyorsa, bunlardan herhangi birinin varlığı olanak dahilindeyse, işe orada duruyorsunuz.

Burada en önemli olan konulardan bir tanesi de... Nitekim Dünya Bankası bu ölçütlerle ikinci bir rapor daha şey yapıyor, iş yapma kolaylığının ötesinde “devlet yönetimi karnesi” diye bir karne düzenliyor ülkelere. Devlet yönetiminde karne parlak mıdır değil midir diye. Bunun içerisinde de en önemli konulardan bir tanesi mevzuatın kalitesi. Hani biz burada sürekli olarak “Kaliteli kanun... Gittikçe kalitesizleşiyor kanunlarımız.” diye çırpınıyoruz ya işte kalite olayı burada ortaya çıkıyor, devlet yönetiminin karnesinde ortaya çıkıyor. Biz bu düzenlemeleri yapıyoruz, maddeler üzerinde teker teker konuşacağız ve özellikle her maddeyle ilgili olarak kalite sorunu burada gündeme gelmeye başlayacak, kalite sorunu konuşmaya başlayacağız.

İş ortamının iyileştirilmesiyle ilgili olarak yapılacak düzenlemelere bu Komisyonunda olan hiç kimsenin itirazı olmaz çünkü bu, zaten bir devletin yurttaşları için yapması gereken şeylerdir, bunu yatırımcıdan önce yurttaşların kendisi hak eder. Ancak, çok önemli bir hususun altını çizmek gerekiyor değerli arkadaşlar, yatırımcıları çekeceğiz, ülkemizde yatırım yapsın diye çırpınırken biz hiçbir zaman özel çıkarları kamu çıkarlarının üzerine çıkarıp halkın, geniş kitlelerin ve kamunun çıkarını erozyona uğratmayacağız. “Yeter ki yatırım yapsın, her şey olsun.” denmeyecek, denmesi mümkün değil. Bu ülkenin sosyal varlıklarını koruyacaksınız, doğal varlıklarını koruyacaksınız, tabiat varlıklarını koruyacaksınız, ülkenin yatırım yapılabilir ülke değerini sağlayan unsurlardır bunların hepsi. Birileri turizm yatırımları yapmaya gelirken bir taraftan siz sınırsız şekilde doğal kaynaklarınızın hepsini inşaat için açmayacaksınız. Eğer yaptığınız kanunlar bütün bunların hepsini dikkate almadan, özellikle toplum ve kamu yararını, kamu çıkarını erozyona uğratan düzenlemeler oluyorsa bunlara diyorsunuz ki bu mevzuatın kalitesi konusunu bir değerlendirelim bakalım.

O nedenle, önümüze gelen bu kanunla ilgili yapacağımız çalışma oldukça önemli bir çalışma ama hiçbir maddeyi lütfen tek başına değerlendirmeyelim. Bir karşıtlık falan algılamayın, karşı falan değiliz, çıkacak nasıl olsa bu kanun, çıkarmak da gerekiyor. Sayın Bakanın verdiği bilgiye göre, şubat ve mart ayında bu düzenlemeleri yaparsak yatırım ortamındaki iyileştirme nedeniyle gelecek sene belki de 10-15 puan birden yükselmiş olacağız. Ama bu 10-15 puan yükselme diğerlerinde herhangi bir iyileştirme sağlamayacak, bizimle beraber yarışan ülkelerdeki ilerlemeleri de bir türlü yakalayamayacağız. Bakın, Romanya geçen sene 72,87 puandan 45 puana düşmüş bu sene, 45’e düşmüş. Türkiye’nin bu sıralamadaki yeri şu anda 60, 69’dan 60’a indik, iyileşmemiz var ama Romanya 45’e inmiş, en temel rakiplerimizden bir tanesi. Bulgaristan, 71,97’den 50’ye inmiş. Tunus... Bizim altımızda kalan ülkelere falan bakıyoruz, Hindistan, Tunus gibi ülkeler. Bazılarında bozuluyor, bazılarında iyileşiyor. Yani, kısacası, Dünya Bankası, elinde bir tane sopa, talimat veriyor yapıyor, talimat veriyor, düşülüyor,

kalkılıyor, gidiliyor ama herkesin baktığı olayın kesinlikle ve kesinlikle devlet yönetiminin kalitesi üzerine, o ülkedeki özgürlüklerin, bağımsız yargının hukukun üstünlüğü üzerine olduğu gerçeğini de unutmamamız gerekiyor.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan, buyurun.

Süreniz on beş dakikadır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar, değerli basın emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, bir torba yasayla daha karşı karşıyayız ve iki yıla yakın süredir yani ben vekil olduğumdan beri hep torba yasalarla, bu Komisyonunda tamamıyla neredeyse torba yasalarla karşılaştık, Hükümet hep torba yasalar gönderdi, bir de bütçeleri çıkardığımızı zannettik, onları da Hükümet göndermişti zaten, biz yalnızca mühür bastık üzerine, bir nokta, virgül bile değiştiremedik. Şimdi, iki yıla yakın süredir de Hükümet hep torba yasalarla yatırım ortamını iyileştirmeye çalışıyor hep palyatif tedbirleri getirip önümüze koyuyor yani hep “Yapısal reform yapacağım.” diyen Hükümet, Mehmet Şimşek zaman zaman bundan bahseder, işte “Gelir vergisi reformu yapacağız, gelir adaletini sağlayacağız, toplumda adaleti sağlayacağız, yani genel yapısal reformlar yapacağız.” diyen Hükümet hep güncel, o günkü yangın durumuna göre, refleksif, yapısal tedbirlere dönük olmayan maalesef, böyle torba yasalarla, palyatif tedbirlerle karşımıza geliyor ve bu da maalesef, bizi hep bir kriz hâliyle boğuşan bir ülke algısı durumundan çıkaramıyor. Oysa yapmamız gereken yapısal tedbirlerdir. Yapısal tedbirlerin başında da tabii ki, az önce Zekeriya Bey de belirtti, ülkemizi bir hukuk devleti standartlarına çıkarmaktır. Bakın, bugün çok çarpıcı bir rakam açıklandı tekrar, Hukukun Üstünlüğü Endeksi arkadaşlar, hepinizin bakmasını tavsiye ederim. Biz hep diyorduk ki: Arkadaşlar, 109 ülke içinde geçen sene 99’uncuyuz. Ya, yapmayın, nasıl ülkemiz 99’uncu olabilir diyorduk, 109 ülke içinde 99’uncuyuz diyorduk. Gelin bunu yukarılara çıkaralım, ülkemiz 99’uncu ülkeyse hukukun üstünlüğünde bu ülkenin imajının nerelerde olduğu bellidir, dünyada hani yalnızca yatırım için bile bakıyorsanız insanların baktığı temel endekslerden birisidir, hani bir ülkeye yatırım yapalım mı dediğinizde önce o ülkede hukuk var mı diye bakar yatırımcılar. Yani ben geldiğimde bir hukuk devletiyle mi karşı karşıya kalacağım, bir mahkemeye gittiğimde tarafsız, bağımsız bir mahkemeye mi karşı karşıya kalacağım yoksa taraflı, emir alan, vesayet altında bir mahkemeye mi karşı karşıya kalacağım diye bakar, yalnızca yatırım için bile bakıyorsanız buna hem yerli yatırımcı bakar hem yabancı yatırımcı bakar ama onlardan önce 80 milyonun güvenliği için hani gadre uğrayan, haksızlığa uğrayan herhangi birisinin mahkemeye gittiğinde bağımsız, tarafsız, adil bir yargıyla karşılaşp karşılaşmayacağı temel meseledir bir ülke için ve bugün açıklandı endeks, biz 99’unculuktan 101’inciliğe düşmüşüz arkadaşlar, 101’inciyiz 109 ülke içinde, 101’inciyiz. İnanın hep beraber bununla ilgili utanç duymamız lazım. Yani bu ülkenin Parlamento’su olarak da bununla ilgili acil tedbirler almamız lazım çünkü gerçekten bu Hükümetten ben beklemiyorum artık, Hükümet, bize, iyi noktalara çekeceğim iddiasında, hep böyle iyi gidiyoruz, büyüyoruz, şu oluyor, bu oluyor diyor ama büyümemiz gereken nokta hukukun üstünlüğü endekslerinde bu utanç noktasından iyi noktalara çıkmaktır ve bununla ilgili bu Parlamento Sayın Başkan, hep beraber vekiller olarak tedbirler almamız gerekir arkadaşlar.

Şimdi, palyatif tedbirlerden bahsettik, Sayın Bakan torba yasanın amacını da yatırım ortamının iyileştirilmesi olarak bize açıkladı ve iki yılı aşkın süredir dediğim gibi palyatif tedbirlerle karşı karşıyayız ve her seferinde şunu söylüyoruz: Bu, bizi bu girdaptan çıkaramaz palyatif tedbirler. Çünkü

şöyle bakıyor Hükümet, evet, bir olağanüstü şartlardayız, olağanüstü hâl yasası altındayız zaten ve bu olağanüstü hâlde de ekonomik ortam bundan etkileniyor. “Bunu düzeltmek için ne yapmamız lazım? Can suları vermemiz lazım, hep yatırımcıyı iyi hissettirmemiz lazım.” Çünkü çok iyi biliyorum ki Hükümete sürekli odalar gidiyor, çeşitli sivil toplum örgütleri, iş insanları gidiyorlar, ya “Yardım anam, biz burada zorlanıyoruz.” diyorlar. “Ne yapmamız lazım?” “E, siz bize teşvik verin.” “E, başka ne yapalım?” “Kredi Garanti Fonu çıkarın, düşük faizli kredi verin.” “Başka?” “E, vergileri düşürün.” “Başka?” “Bütün bürokrasiyi azaltın, bana ne kadar harç varsa, vergi varsa bunları azaltın.” “Başka?” “E, devalüasyon oldu...” “Ne olacak?” “İşçi hani, maaşlar, zorlanıyoruz.” “Artırıyormuş gibi yaparız ama sonuç olarak baktığımızda işçi ücretleri de ciddi anlamda düşmüş durumda ve onunla ilgili de, işçile ilgili de gelen sigorta ve vergilerle ilgili de ciddi teşviklerle karşı karşıya bırakın.” “Başka?” İki yılda altı veya yedi mi Sayın Başkan, siz söyleyin, “Vergi yapılandırması yapın, ben vergimi ödemeyim, onu hep bir finansman olarak kullanayım, nasıl olsa eskisini öderim, yeni geleni de bir yıl, iki yıl yapılandırırım. Onu da belli bir noktada bırakırım, nasıl olsa altı ay sonra bir daha bu Meclis vergi yapılandırması, faiz affı, vergi affı çıkarır diye bakarım.”

Bakın, bu iklim bir girdaptır arkadaşlar ve sonuçlarını da size söyleyeyim, sonuç olarak bu kadar tedbir yapıyoruz, bir sarmalın içindeyiz yani Kredi Garanti Fonu veriyoruz ama bu bizi şöyle bir sarmala sokuyor: Evet, piyasaya bir can suyu verildi, yukarıdan aşağı verildi, yani işletmelere verildi, patronlara verildi bu işçilere verilmedi. Onunla beraber de ne oldu arkadaşlar? Enflasyonumuz ciddi oranda yukarı çıktı, enflasyon oranımız yüzde 12’de ve bu da ciddi anlamda işçinin, emekçinin üzerinde bir vergidir, bu enflasyon dediğimiz şey işçinin, emekçinin ekmeğinden çalmaktır. Çünkü özel sektörde bakın arkadaşlar, belki kamu bu anlamda enflasyon kayıplarını yalnızca karşılıyor ama asla refahtan kamu işçisine pay vermiyor ama özel sektörde bu yıl ortalama artışlara bakın, ya, yüzde 5-6’dır veya hiç artış yapılmaz. Denir ki: “Kriz şartlarındayız, olağanüstü hâlden geçiyoruz, olağanüstü şartlardayız arkadaş, sesini çıkarma.” Çoğu işyerinde bu yıl zam yapılmadı. Gidin bunu araştırın. Yani, hani “Büyüyoruz, büyüyor.” diyoruz ya yüzde 5 büyüdük, yüzde 7 büyüdük, üçüncü sektörde yüzde 11 büyüdük. Biz hep Hükümete şunu soruyoruz: Kimi büyüttünüz arkadaş, kim büyüdü? İşçiler mutsuz, geliri artmıyor, ay sonunu getiremiyor. Bakın, yoksulluk, açlık sınırı 1.700 liraya dayanmış bir ülkede 1.600 lira asgari ücret şu anda geçerli. Fakirlik sınırının da 5 bin liranın üzerinde olduğu bir ülkede yaşıyoruz. İşçilere dokunmuyor büyüme. Esnafa gidin sorun, inanın bakın, esnaf diyor ki: “Kardeşim, bizim işlerimiz iyi gitmiyor, kim büyüdü? Yüzde 11 büyüdü, kim büyüdü?” diyor. Büyüttüğümüz, inanın bakın, hep iyi hissettirmeye çalıştığı, Hükümetin hep o hatayı yapıyor, yukarıdaki bir avuç zengin yani bir avuç patron. “O patronlara biz iyi hissettirirsek o işçiye iyi hissettirir.” diye bakıyorsunuz ama işçiler iyi hissetmiyor. Yani “Yukarıdan aşağı yağmur yağar.” diye bakıyorsunuz ama yağmıyor. Yapmamız gereken, 80 milyona iyi hissettirmek ve bu da aşağıdan yukarıya doğru olur. Büyük kesimler borçlu, Türkiye nüfusunun yüzde 75’i borçlu. Gelir sahibi ama ay sonunu getiremiyor ama servet sahibi değil, servetin de şu anda yüzde 60’ın üzeri nüfusun yüzde 1’inin elinde ve bu artıyor. AKP iktidarı yüzde 38’le başladı, yani nüfusun yüzde 1’i servetin yüzde 38’ine sahipti AKP ilk iktidara geldiğinde, bugün servetin yüzde 60’ına sahip nüfusun yüzde 1’i. Bu da nasıl oldu? Hep geniş kesimleri borçlandırdı, onlar borçla bir refah hissinde yaşasınlar diye evet bir şeyler aldılar, bir şeylerin sahibi oldular ama hep borçlandılar ve borç altında inim inim iniyorlar. Gün geliyor kredi kartları patlıyor, borç altında kalıyorlar, evlerine haciz geliyor, hep haciz bürolarındalar ama yüzde 1 hep zenginleşti. Niye? Yüzde 90 hep faiz ödedi. Diğerlerinin ise servetine servet katıldı yani arazi rantlarıyla servet katıldı, rantlar vergilendirilmedi ve hep yukarısı zenginleşti yüzde 1, iktidara özellikle yakın olan bir avuç müteahhit, bir avuç yandaş bunlar zenginleşti ama geniş kesimlere bu büyüme yansımadı.

Yapmamız gereken Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; geniş kesimlere refah dokunduracak, gelirlerini artıracak yapısal tedbirler. Ama bunu nasıl yapabiliriz? Bu yalnızca böyle palyatif tedbirlerle olmaz. Önce ülkemizi olağan bir hâle getirmemiz gerekiyor. İktidar her gün bağıyor: “Beka meselemiz var, ülkemizde büyük bir sıkıntı var.” Ya, diyoruz ki: Bu şartları siz yarattınız. Darbeye yürürken de, darbeye doğru giderken de defalarca uyardık. Bu şartlar geliyor, adım adım bu güvenlikçi politikalar, baskı, kaos, kaos planları geliyor. Gelin bunlara bakın dedik. Dinlenmedi, darbeyi yaşadık. Darbeden sonra da gelin neyse bunun müsebbipleri, hesapları sorulsun dedik ama “Allah’ın lütfü” olarak tanımlayanlar topyekûn bir sistemi yalnızca güvenlikçi politikalara hapsedip demokratik bütün mekanizmalarımızı, kurumlarımızı berhava ediyorlar. Bakın, şu anda ülkede Parlamento işlemiyor çünkü olağanüstü hâl yasası var. İktidar kanun hükmünde kararnamelerin görüşmelerini engelliyor Parlamentoda. Kanun hükmünde kararnamelerle ülkeyi yönetiyor ve Parlamenteoyu vesayet altına almış durumda. Biz iktidarı denetleyemiyoruz arkadaşlar.

BAŞKAN – Az sonra KHK oylamalarına gideceğiz yani bir yedi sekiz dakika süremiz var, toparlarsak.

KASIM BOSTAN (Balıkesir) – Aşağıda KHK’leri görüşüyoruz ya, yapma ya gözünü seveyim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bir ay içinde görüşmek zorundayız kanun hükmünde kararnameleri.

BAŞKAN – Sayın Bostan, insicamını bozmayın Sayın Paylan’ın lütfen.

KASIM BOSTAN (Balıkesir) – Bir ayda gelmek zorunda.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet, gelmek zorundaydı, niye görüşmedik bir ayda?

KASIM BOSTAN (Balıkesir) – Geldi işte.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bir ay içinde görüşmedik. Bir buçuk yıl önceki kanun hükmünde kararnameleri görüşeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Paylan, sürenizden çalışıyorlar.

Buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Arkadaşlar, Parlamento şu anda işlemiyor. Hepiniz bunu söyleyebilirsiniz. Bir parlamenter olarak söylüyorum, Parlamento işlemiyor; Parlamento şu anda sarayın ve Hükümetin vesayeti altındadır. Bakın gönderdiği yasalar da... Biz tek bir yasa geçirmedik, kendileri gönderiyorlar, bizden mühür basmamızı istiyorlar. Böyle bir Parlamentoyla karşı karşıyayız. Parlamenteonun yürütmeyi dengeleyemediği ve denetleyemediği bir ülke maalesef o anlamda denge ve denetimin olmadığı bir ülkedir.

BAŞKAN – Tam da referandumu bu yüzden yaptık zaten, yeni hükümet sistemine...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet, he, bütün yetkiyi saraya vermek için yaptık değil mi?

BAŞKAN – Yok, yok, işte öyle olmuyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bunun için yaptık, bunun için yaptık.

BAŞKAN – Daha güçlü bir Parlamento için, daha güçlü bir kuvvetler ayrılığı sistemi için.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yok, siz daha güçlü olacağınızı söylüyorsunuz ama işte pratiğimiz öyle olması lazım.

BAŞKAN – E ben bakıyorum yani Bütçe Komisyonu kurulduğundan beri burada görüşülen tasarı ya da tekliflerin yüzde 95’i kanun tasarısı, yüzde 5’i de iktidar partisi milletvekillerinin imzalamış olduğu teklifler.

GARO PAYLAN (İstanbul) – İktidar partisi milletvekillerinin imzalamış olduğu teklifler mi arkadaşlar, yapmayın lütfen ya! Hangi arkadaşımız buraya kanun hazırladı, getirdi, bir tanesini görüştük?

BAŞKAN – Siz yanlış anladınız, iktidar partisi milletvekilinin hazırlamış olduğu teklif demedim, imzalamış olduğu teklif dedim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – İktidarın hazırlamış olduğu, iktidar partisi milletvekilinin imzalamış olduğu teklifler. Burada da arkadaşlarımız imzalıyor, görüyoruz yani orada hazırlanıyor, burada imzalananı arkadaşlar, yapmayın.

İkinci mesele yargının iktidarı dengelemesi ve denetlemesi yani 80 milyonu, vatandaşlarımızı iktidarın...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bugün açıklandı, 81 milyon olduk.

GARO PAYLAN (İstanbul) – 81 milyon vatandaş... E tabii, biliyorum onu; beş yıl oldu Suriye...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Hayır, bugün açıklandı.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bugün açıklandı, 81 milyon, hayırlı olsun.

81 milyon vatandaşımızı iktidarın gadrine karşı korumak anlamında hukuk devleti olmak, bu önemli yani denge ve denetim için ikinci güç.

Üçüncü güç basın, basın özgürlüğü. Basın özgürlüğü endeksinde diplerdeyiz arkadaşlar, son sıralardayız. Basının özgür olmadığı bir ülkede iktidar dengelenemiyor ve denetlenemiyor demektir. Dördüncü güç sivil toplumdur. Türk Tabipleri Birliğinin yalnızca “savaşa hayır” dediği için genel merkezinin, merkez yürütme kurulu üyelerinin kapılarının kırılarak gözaltına alındığı bir ülkede sivil toplumdan bahsedilemez. Sivil toplum şu anda tarumar ediliyor ve bu dört gücün de olmadığı bir ülkede demokrasiden bahsedilemez ve demokrasinin olmadığı bir ülkede siz ancak şunu yaparsınız: Gel ey yatırımcı, vergi almayacağım; gel ey yatırımcı, 330 euroya işçi var. Bak, 330 euro. 330 euroya çalıştırıyor işçileri biliyor musunuz, o da alıyorsa. 1.600 liraya çoğu bankamatığı veriyor. 1.200 lira maaşı adamın, bankamatik kendisi çekiyor. Bunu yapanlar var bakın; o da alabiliyorsa diyorum bakın, o da alabiliyorsa. 330 euroya işçi var. Ee? “Diğer yükleri ben karşılayacağım, iki sigortalıdan birisinin masrafını ben vereceğim.” Başka? “Bedava arsa ve arazi vereceğim.” Başka? “Enerjiyi şu kadar yıl düşük fiyata vereceğim.” Ne yapıyoruz? E doğa mı, ÇED raporu mu; yok, onları geçtik, onları zaten aramayacağız. “Onlara gerek yok.” diye Çevre Bakanlığından yazı alacağız, size vereceğiz. Al işte Kanal İstanbul’la ilgili, son olan üçüncü havalimanıyla ilgili son iskele kararı “ÇED raporuna gerek yok.” Her gün böyle kararlarla karşı karşıyayız. Yani işimize maalesef bu anlamda peşkeş çektiğimiz, doğamıza peşkeş çektiğimiz, vergiyi alamadığımız, vergiyi alamadığımız için sosyal politikaları büyütemediğimiz, geniş kesimlere refahı paylaştıramadığımız bir düzenin içinde kalıyoruz maalesef. Bu anlamda yapmamız gereken ivedilikle olağan düzene dönmektir. Demokratik adımlar, önce restorasyon tabii ki -ya 12 Eylül Anayasası’nı arar duruma getirdiniz maalesef- öncelikle restorasyon adımları yani, normalleşme adımlarını atmalıyız. Yıktağınız, yaktığınız, kırdığınız, camını çerçevesini kırdığımız evimizi derli toplu hâle getirmeliyiz; bir hukuk devleti anlamında ilerletmeliyiz, hukukun üstünlüğü endekslerinde daha normal sıralara yükselmeliyiz. Sonra arkadaşlar, burada, Allah’ınızı severseniz, bürokraside iki tane kolay adım atılmış diye... Avrupa ülkelerine gidin bakın ya, bürokrasi ne kadar zor biliyor musunuz orada? İnim inim inleter yatırımcıyı bürokrasi. Niye yatırım devam ediyor? Avrupa bugün yine büyümeye başladı. Onlar büyüdüğü için bakın biz büyümeye başladık biliyor musunuz?

Avrupa’da ciddi bir büyüme başladı ve onların da biz fasoncusuyuz ve buradan oraya doğru ihracat arttı, işte parite arttı ama bürokrasi inanılmaz zordur Avrupa’da, bizden on kat daha zordur bunu bilin ama yatırımcı oraya gidiyor.

Bakın bizde kapasite kullanım oranları yüzde 80’e gelmiş durumda Sayın Bakan, 80’i aşmış durumda. Normalde yüzde 70’in üzerinde yeni yatırımlar başlar. Niye yeni yatırım başlamıyor biliyor musunuz? Çünkü güvenmiyor, yarın ne olacağına dair güvenmiyor. Biz bu güveni verebilirsek, hukuk devleti olduğumuzu gösterebilirsek yüzde 80’lik kapasite kullanım oranlarında yatırım patlaması olur. Dünyanın büyüme oranı yüzde 3’ten yüzde 4’e revize edildi. Hani biz “Büyüdük, büyüdük.” diyoruz da Sayın Bakan, ya biz 1950’den beri dünya sıralamasında 17’nci sıradayız biliyor musunuz. 16 ile 19 arasında hep gidip geliriz, bugün de 17’nci sıradayız. Ya, 16 ile 19 arasında, 20 hiç olmadık biliyor musunuz? TÜİK yeni bir seri çıkardı, 19’dük, işte biz gene 17 yaptık. Peki, dünya ekonomisinden aldığımız pay 1950’den beri hep yüzde 1 civarında döndü biliyor musunuz, hiç değişmedi. Dünya dış ticaretinden aldığımız pay ne peki? 1980’den beri, 1950’lerden beri bakın hep 1.40’dır. Hani hep “Büyüdük, büyüdük, büyüdük.” diye anlatıyorsunuz ya herkes sonuçta bir yol alıyor yani hani nüfus 40 milyondan 80 milyona gelmişse zaten doğal olarak büyürsünüz. Her yıl nüfusunuz yüzde 2 artıyorsa zaten yüzde 2 artarsınız. Dünya yüzde 4 büyüyorsa zaten büyürsünüz. Gelişmekte olan ülkeler zaten yüzde 5 büyüyorsa siz de büyürsünüz ama önemli olan ayrışmanızdır, pozitif ayrışmanızdır. Bu büyümeyi hem halkınıza dokunan bir noktada, insanınıza refah sağlayan bir noktada, doğanızı kirliletmeyen bir noktada, yatırımcılardan vergi alabildiğiniz bir noktada yapabilirseniz ve aldığınız vergiyi geniş kesimlere dağıtabilirsanız refah olarak o zaman anlamlı büyümedir. 500 milyar dolar ihracat hedefinden bahsediyordunuz, hâlâ 150 küsur milyarlardayız. 2023 hedefleri 500 milyar dolardı, şu anda olabilecek rakamlar belli ki 220-230 milyar dolar. Bütün bunlardan uzaklaştık. 2008 yılındaki bakın, kişi başı gelirimiz 11 bin dolardı biliyor musunuz, 2008 yılında; 2008 yılında, bunu hatırlatırım size. Hep 2002’yi referans alıyorsunuz. 2008 yılında yeni seriye göre 11 bin dolar olan bir kişi başı gelirimiz vardı, şu anda kaç? 10 bin küsur dolardayız yani on yıldır yerinde saymış bir ülkeden bahsediyoruz. Bütün bunlara bakıp “17’nci sıradayız.” “18’inci sıradayız...” Bir şey değişmemiş ki, neyi değiştirdiniz? Ve en önemlisi bakın -iş, aş, ekmek biraz eksilebilir, ekmeğimizi paylaşır bizim insanımız- huzur içinde yaşayabileceğimiz bir ülkedir. Huzur olursa, devletin insanlarını gadre uğratmadığı bir iklim yaratılırsa refah da olur, ekmek de büyür. Ekmeği büyütmenin, adil bir şekilde paylaştırmanın yolu hukuk devletini yaratmaktır. Yapmamız gereken tedbirler de böyle palyatif, bürokraside “Şu harcı almayacağım.”, “Bu fonu almayacağım.”, “Şunu kolaylaştıracam.” değil, önce hukuk devleti şartlarını yaratmaktır diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Birleşime saat 16.00’ya kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.29

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.23

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN- Değerli arkadaşlar, 35'inci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Geneli üzerinde görüşmeleri yürütüyoruz.

Şimdi, söz sırası Sayın Emin Haluk Ayhan'da.

Buyurunuz.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Başbakan Yardımcısı, Komisyonun değerli üyeleri, kıymetli bürokrat ve basın mensupları; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Şu anda yatırım ortamının iyileştirilmesi amacıyla bazı kanunlarda değişiklik yapan tasarının geneli üzerinde görüşmeleri yapıyoruz.

Sayın Bakanım, bir başta bir de sonda söyleyeceğim, yatırım ortamının iyileştirilmesi amacıyla getireceğiniz her türlü hususu -sonunda da söyleyeceğim- desteklemeye hazırız, destekleyeceğiz de, arkanızda duracağız, şimdiye kadar da bu hususlarda durduk. Ancak bu tasarının yatırımların fevkalade artırılması konusunda çok ciddi bir katkı sağlayacağı kanaatinde değilim. Mevcut bürokratik sistem tüm gelişmelere rağmen, sürekli değişen ve gelişen ticari hayatın ihtiyaçlarına cevap verememekte. Bazen kabul edilen bir yasayla yaşantıya yeni bir imkân ve düzen getiriliyor; bu, yasanın öncülüğü demek. Bazen de yasaların öngörmediği ve tıkamak istediği düzenler yaşamın ve ekonomik zorunlulukların etkisi sonunda yürümeye ve işlemeye başlıyor. Bu durum, yasaların arkadan yetişerek toplumun uygulamakta olduğu olgulara biçim vermesi anlamına geliyor. Ticaret hukuku ve yatırım hukuku da bu anlamda yasaların arkadan yetişerek toplumun uygulamakta olduğu olgulara biçim verdiği yasalara örnek teşkil ediyor. Aslında, tasarıyla asıl hedeflenen hususun, ticari hayatın önündeki engellerin aşılması ve sistemin hızlandırılması olduğu görülüyor. Lakin, noter onayı, tapu sicili gibi kamu düzeniyle ilgili alanlarda radikal yenilikler getiren düzenlemeler oldukça dikkatli bir şekilde kaleme alınmalı, bir yanlış anlamaya meydan verecek bir ortam bırakılmalı. Türk Ticaret Kanunu 2012 yılında yürürlüğe girdi, mutabakatla Mecliste çalışıldı. Bu henüz yürürlüğe girmeden önce yürürlüğe girişi ertelendi, 50'nin üzerinde maddesi de değişti yürürlüğe girmeden. Bu yasayla, bu anlamda, yine radikal değişiklikler öngörüyor olabiliriz. Yasalarda yapılan değişiklikler bireylerin geleceğe ilişkin projeksiyonlarını tamamen değiştirir nitelikte olmamalıdır. Bir başka ifadeyle, kanun koyucu hukuki öngörülebilirlik ilkesinin işlerliğini sağlamakla da mükelleftir.

Sayın Bakanım, öncelikle yatırım ortamının iyi olması, ümit vermesi lazım. Biz hangi ortamda bunları yapıyoruz, bu olaya bir bakmak lazım. Şimdi, 2015, 2016 yılında özel kesim sabit sermaye yatırımlarının negatif olduğunu, 2017 yılının ilk çeyreğinde de aynı olayın vuku bulduğunu bir kere

söyleyebiliriz hatta şöyle bir olay var: İstatistik Enstitüsü özel-kamu kesimi yatırımlarını tefrik etmekte sıkıntı çekiyor, bunu yapamıyor. Şu anda, biz, yeni hesaplarda bunları maalesef göremiyoruz, burada da beyan ettiler zaten. Kamu-özel ayrımını tefrik etmek de zor, millî gelir hesaplarında da bir sıkıntı var.

Diğer taraftan, kişi başına düşen gelirden müspet bir gelişme var, nasıl var? 2002'den bakarsanız 2017'ye kadar var, 3 misli büyüyor ama 3 misli büyüdüğü nokta zaten 2008 yılı. 2008 yılından 2017 yılına kadar -bunu defaatle de söylüyoruz- 10.500 dolar civarında gelirden seyrediyoruz inişli çıkışlı olmasına rağmen.

Tasarruflarda problem var. Tasarruf olmadan yatırım yapmamız mümkün değil ama bir gecede millî gelir hesaplarıyla tasarrufu yüzde 15'lerden yüzde 25'lere çıkarırsak bu tasarrufu artırdığımız anlamına gelmez hesap yöntemi, vesaire desek de. 2018 yılında 200 milyar doların üzerinde yabancı para kaynağına ihtiyaç var.

Diğer taraftan, bir diğer husus Sayın Bakanım: Dâhilde alınan KDV'nin tahsilat/tahakkuku yüzde 85'lerden yüzde 50'nin altına düşmüş. Cezalarda -eğer yanlış okumadıysam, daha yeni- tahakkuk/tahsilat oranı yüzde 20'ler civarında seyrediyor. Bu, vatandaşın veya işletmelerin ödeme kabiliyetinin olup olmaması veya bunu ucuz finansman olarak değerlendirip değerlendirmemesiyle ilgili.

Diğer taraftan, dış ticaret sıkıntılı. 2017 yılında -bugün açıklandı- ihracat yüzde 10 artıyor, ithalat yüzde 17 artıyor, dış ticaret açığı yüzde 30 artıyor. Bunu sürdürmemiz mümkün değil.

Diğer taraftan, dâhilde işleme izin belgeleri var. Sizin belki alanınız olmaması itibarıyla önemli. Bu, şu andaki işleyişle bizim sanayimizi hakikaten tahrip ediyor, çok kötü bir hâle sokuyor. Ben, örnek olsun diye -bunları ben firma bazında da takip ediyorum- 16 Aralık 2017 Cumartesi günü Resmî Gazete'ye baktım, bunun 80'inci sayfasında dâhilde işleme rejiminden bir kesit aldım, bir sayfa. Başında da tesadüfen Denizlili bir firma çıktı. İhraç edeceği malda kullanacağı ithalat miktarı yüzde 17, tebrik ediyorum, başarılı bir alan Denizli ama baktığımız zaman, onun altındakileri sırayla sayıyorum Sayın Bakan. Onun altındakiler yüzde 95 ithal girdi kullanıyor, izin için gelmiş; diğeri yüzde 74, onun altındaki yüzde 36, onun altındaki yüzde 77, onun altındaki yüzde 96, yüzde 71, yüzde 51, yüzde 60, yüzde 91. Yani yüzde 50'nin altında mal ithal eden -ihraç edeceği malda- hemen hemen yok gibi bu sayfada, böyle baktığımız zaman. Şimdi, bunun, hakikaten bizim mevcut işlettiğimiz sistemin sanayimizi tahrip ettiğini ve yatırım isteğini, arzusunu öldürdüğünü söylemek mümkün. Bütün sayfalara tek tek baktım ben, hangi sektörlerde falan olmuş; burada bir sıkıntı var, bunu özellikle ben sizin Kabinede dile getirmenizi istiyorum Sayın Bakanım. Burada ben defalarca söyledim bunu, her yerde de söylüyorum, bu önemli bir husus.

Bir diğer husus yatırım meselesi. 22 Aralık 2017 Cuma tarihli Resmî Gazete'ye baktım. Burada da baktığınız zaman, tahmin ediyorum 30 milyonun üzerinde aşağı yukarı 20 civarında yatırım var, hepsi ufak, büyük ölçekli bir şey görmüyoruz. Olanlar da zaten birkaç sektörde yoğunlaşmış vaziyette, savunma, otomotiv vesaire. Böyle baktığımız zaman olayı bir iyi değerlendirmemiz lazım. “Yatırım ortamını iyileştirdik.” derken, sizin bu iyi niyetli çabalarınızın yatırımlara nasıl yansıyor yansımadığına ne yapmamız lazım; iyi bakmamız lazım.

Şimdi, bir de Kabinede koordinasyon da önemli, bu da lazım.

Bunun dışında baktığımız zaman, doğrudan yabancı yatırımcılar, sınırlı sayıdaki sektörler, sınırlamalar hariç olmak üzere, yerli yatırımcılarla eşit haklar ve yükümlülükler çerçevesinde faaliyet gösteriyorlar. Şu açıdan: Bizim tasarrufumuz düşük, dış tasarrufları kullanıyoruz, dolayısıyla buna ne yapmamız lazım; bu konuya hassasiyet göstermemiz lazım. Yabancı yatırımcılar tarafından Türkiye'de doğrudan yabancı yatırım yapılması serbest. Yabancı yatırımcılar yerli yatırımcılarla eşit muameleye

tabi. Bu çerçevede, Türkiye’de yapılan uluslararası doğrudan yatırım rejiminin temel unsurlarından birincisi yatırım serbestisi, ikincisi millî muamele. Böyle karşımıza çıkıyor. Şimdi, YOİKK 2007 yılından bu yana çalışmalarını eylem planları aracılığıyla sürdürüyor. Bir ara benim müsteşar olduğum kurumda da bu bize yüklendi, oradan biliyorum. Ama 11 Aralık 2001 tarihli Bakanlar Kurulu prensip kararıyla kabul edilen, Türkiye’de Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Reform Programı çerçevesinde oluşturulan Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu 2016’da Bakanlar Kurulunun prensip kararıyla değiştirilmiş; şimdi, yatırımlarla ilgili görev ve sorumluluğu bulunan bakanlar ile TOBB, TİM, TÜSİAD, YASED, MÜSİAD ve DEİK başkanlarından oluşan Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu var. Bunların görevlerini siz biliyorsunuz, size bağlı. Türkiye’deki yatırımlarla ilgili düzenlemeleri bir kere rasyonel hâle getireceksiniz, yatırım ortamını, rekabet gücünü artıracak, gerekli düzenlemeleri tespit edecek politika ve önerileri geliştireceksiniz. Yaptığınız bu çalışmaları bu veçheden değerlendirebiliriz. İşletme dönemi de dâhil olmak üzere, yatırımın her safhasında ulusal ve uluslararası yatırımcıların karşılaştığı idari engellere çözüm üretmek lazım. Özel sektör faaliyetlerini güçlendirecek iş ve istihdam imkânlarının yaratılması ve ihracat odaklı üretimin olması lazım.

Şimdi, kamu kurum ve kuruluşları ile çeşitli platformların gündeminde bulunan yatırım ortamıyla ilgili konuların kamu-özel sektör iş birliği çerçevesinde ele alınmasını sağlamak da bu amaçta gidiyor.

Şimdi, gerekçede, 2017-2018 döneminde, önceki dönemlerden farklı olarak uluslararası kuruluşların çalışmalarının detaylı bir şekilde incelendiğini ve ilgili bakanlıkların ve sivil toplum örgütlerinin katkısıyla yeni bir eylem planı oluşturduğunuzu söylüyorsunuz. Şimdi, YOİKK 2017-2018 Eylem Planı şu anda yok bildiğim kadarıyla. İkincisi, web sitesinde -arkadaşlara bakın dedim- 2016 yılından bugüne kadar bir bilgi yok. 18 Ocak 2018 tarihinde yapılan toplantıda, ekonominin iyileştirilmesi konusunda ciddi hazırlıkların yapıldığına dair sizin beyanınız yer almış. Önümüze bu tasarı geldi şimdi buna istinaden. Eğer yatırımın önündeki engeller bunlarsa, Sayın Bakanım, hemen şartsız destek veriyoruz, kaldıralım. Yani bunlar olduğu zaman bu işi hemen yapabilecek durumdaysak hiç tereddütsüz ama bununla ilgili sıkıntı olduğunu, özel sektörün yatırımlarında sıkıntı olduğunu net bir şekilde söyleyebiliriz. Benim özellikle ifade ettiğim bir husus, bu Yatırım Teşvik Sistemi’ni acilen gözden geçirmemiz lazım.

Ben salı günü partimizin grup önerisinde... Genel Kurulda kendimin hazırladığı bir önergeyi verdik Yatırım Teşvik Sistemi’yle ilgili; ülkemizde Yatırım Teşvik Sistemi’nin sorunları ile bu sorunların çözüm yollarının incelenmesi, yapılacak yasal düzenlemeler de dâhil olmak üzere alınacak önlemlerin tespitine ilişkin. Önergemiz reddedildi. Şimdi, orada ne söyledik diye bir daha ifade etmek istiyorum: Güvenli bir yatırım ortamı, güvenli bir ekonomi ve rasyonel bir teşvik sisteminin işlerliğinin olmasını, haksız rekabetin, adamına göre uygulamaların olmamasını, oysa bizim Yatırım Teşvik Sistemi’nde ayrımcılığın olduğunu, büyük yatırımcıyı küçükten ayırdığını, stratejik yatırımcıyı büyük yatırımcıdan ayırdığını, bölgesel teşviklerin neredeyse her gün değiştiğini, cazibe merkezinin 23 ilde ilan edildiğini, önceleri 5’inci, 6’nıcı bölgede olanlara ilave yapıldığını, serbest bölgelerde 5’inci, 6’nıcı bölge teşvikinin sağlandığını, Bölgesel Teşvik Sistemi’nin kimyasının bozulduğunu, sonuçta Teşvik Sistemi’nin ne bölgesel ne de sektörel hedeflere ulaşmasının mümkün olmadığını, katma değeri yüksek sektörlerde teşviklere yönelmediğini, Teşvik Sistemi’nin doğru bir teknik analiz, saha çalışması ve planlama yapılmadan sadece belli görüşlere ve ihtiyaçlara göre dizayn edildiğini, 2012 yılından bu tarafa da -net bir şekilde söylüyorum- bu sistemin yazboz tahtasına döndüğünü ifade etmek istiyorum. Özellikle son yıllarda Yatırım Teşvik Sistemi’nde sık sık değişiklikler ve ilaveler yapılıyor. Torba yasalara ilave istisnalar getiriliyor. Sistem daha karmaşık hâle geliyor. İş âlemi bunları takip etmekte de güçlük çekiyor.

Sonuçta, birbiri ardına getirilen değişikliklerin, farklı yatırım teşvik rejimleri çerçevesinde sağlanan destek unsurları etkisizleştirmesi söz konusu. Mevcut Yatırım Teşvik Sistemi'nin ülkemizin katma değeri daha yüksek üretimi artıracak ve yabancı girdi bağımlılığını azaltacak bir netice doğurmadığını -bunu nereden görüyoruz? Biraz önce dâhilde işlemeden gördüm, adam ihraç edeceği ve üreteceği malın yüzde 50'sinden fazlasını ithal eder olmuş- bu yönüyle mevcut sistemin, ülke ekonomisinin ihtiyaçlarına ve Teşvik Sistemi'nin amaçlarına hizmet etmediğini ortaya koyuyor. Dolayısıyla, üretimin ithalat bağımlılığı, yabancı ara malı kullanımı ve ithalatta hızlı yükselmeye devam ediyoruz. Bunda hiç şey yok. Ara malı ithalatı maalesef toplam ihracatımızı geçmiş vaziyette. Burada da bir sıkıntı var. Tekstil, tarım ve otomotiv dışındaki sektörlerin tamamına yakınında dış ticaret açığı veriyoruz. Üçüncü çeyreğe baktığımız zaman, sabit sermaye yatırımlarının yarısından fazlasının inşaat sektörüyle ilgili olduğunu söyleyebiliriz. Yeni yatırım teşvik belgelerine baktığımızda, enerji, otomotiv, savunma sanayisinde olduğunu görüyoruz ve ölçeklerine baktığımız zaman, biraz önce ifade ettim, genellikle 30 milyon doların altında, üstünde 20 olduğunu, yanlış saymadıysam... Burada bir problem var.

Şimdi, Sayın Bakanım, resmî verilere göre 2017 yılı Ocak-Kasım'da 6.899 tane yatırım teşvik belgesi var. Toplam yatırım tutarı 84 milyar. Öngörülen istihdam 176 bin düzeyinde. Diğer taraftan, 4, 5, 6'ncı bölgelerde bölgesel teşvikler için düzenlenen belge sadece 1, 2, 3'üncü bölgelerde. Sabit sermaye yatırım tutarı 10,6 milyar TL yani toplam teşvikli belgelerin sadece yüzde 10,8'i. Buna mukabil 1, 2 ve 3'üncü bölgelerde düzenlenen belge adedi 1.941, öngörülen sabit sermaye yatırımı 33,3 milyar Türk lirası. Yani 4, 5 ve 6'ncı bölgelerdeki yatırımın 3 katı, 4, 5 ve 6'ncı bölge için düzenlenen belgelerin yaklaşık 1,5 katı.

Bu kapsamda, şu ana kadar incelemeleri bitirilmiş 70, 80 milyar TL yatırımın son aşamaya geldiğini Sayın Bakan ifade etti. Ekonomi Bakanlığının kamuya açık devlet yardımları istatistik sisteminden aldığımız verilerde, 2017 yılında -ocak-kasım olabilir- büyük ölçekli yatırım belgesi adedinin sadece 5 ve bu yatırımların sadece 2 tanesinin imalat sanayisinde olduğu görülüyor. Şimdi, 2017 yılında toplam teşvik belgelerindeki sabit sermaye yatırım toplamının sadece binde 5'ine tekabül ediyor. Stratejik yatırım belge adedi sadece 9. Bunların 2017 yılında toplam teşvik belgeli yatırımlar içindeki payı sadece yüzde 7,5 seviyesinde.

Şimdi, yatırım yapma kabiliyetinin yeniden kazanılması, Türkiye'nin uzaklaştığı uzun vadeli hedeflerden yeniden dönmesinin tek yolu. 2023 hedefleri tarumar oldu, 2053'ü konuşuyoruz, 2071'i konuşuyoruz. "Daha vakit çok geç." deyip kimse gevşemesin.

Şimdi, 1999'da 2023 hedeflerini biz koyduk ama şimdiden 2023 yılında önemli bir kısmının yarısına ulaşamayacağını görüyoruz. Ciddi yapısal reformlar şart, göz ardı edilmemeli, günlük politikalar "reform" adı altında uygulanmamalı, bu yaklaşımı biraz terk etmeliyiz.

Biz, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, ülke ekonomisine katma değerli, yüksek teknoloji, üretim kabiliyeti olan yatırımları artıracak her türlü yapısal tedbirin destekçisi olacağız.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Bizim bu verdiğimiz önergeyle ilgili -çok uzatmayacağım- AKP Grubundan konuşan sayın arkadaşımızın iyi niyetle bizim için söylediklerine de teşekkür ediyorum. Şimdi, diyor ki: "Bu itibarla, MHP Grubu tarafından verilen araştırma önergesinin iyi niyetle verilmiş olduğuna inanmakla birlikte, bu aşamada böyle bir araştırmaya gerek olmadığını düşünüyorum." Ve önergenin aleyhinde olduğunu arkadaşlarımız beyan etmişler.

Biz araştırma önergesini iyi niyetimizden verdik, buna teşekkür ediyoruz da ciddi bir mesele olduğu için de verdik. Biraz önce bahsedildi, yarın öbür gün çok sıkışacağız, üretim kapasiteleri zorlanıyor, üst sınıra gelmiş vaziyette. Siz bunun içindesiniz, bunun sıkıntısını duymuşsunuz ama mutlaka bunun ne yapılması lazım? Hızlı bir şekilde olması lazım. Bu konularda hiçbir şeye engel olmayacağız Sayın Bakanım. Bizlerle paylaştığınız için biz teşekkür ediyoruz.

Başta söylediğimi tekrar ediyorum, “söyleyeceğim” dedim. Getirdiğiniz her şeye, yatırımın önünü açacak her şeye destek vereceğiz.

Yalnız, Sayın Bakanım, Hükûmetten gelen orta vadeli programa ve diğerlerine baktığımız zaman, burada söylenilen, mesela gelineen noktada üç ay içinde hedeflerin tarumar olduğunu görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Bu vesileyle olayın ciddiyetle ele alınması gerektiğini ifade etmek istiyorum. Böyle bir çalışmaya hız verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

Hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Öztürk...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Hükûmetimiz tarafından bir tasarı olarak Komisyonumuza geldi.

Tabii, bu tasarıda, muhalefetimizin de itiraz etmeyeceği, çoğunlukla kabul edileceğine inandığımız iyileştirmeler var.

Hayat dinamik, ekonomik hayat, iş hayatı da öyle. Yatırımcı yatırım yaparken farklı saiklerle hareket eder ama bunun birinci sırasında mutlaka kâr elde etme, kazancını artırma gelir.

Biz, Türkiye olarak hedeflerimizi koyduk. Biz, elbette reform yapıyoruz, yatırım ortamını iyileştirmeye çalışıyoruz ama rakiplerimiz de boş durmuyor; bütün ülkeler yatırımcı çekmek, gerek yerli yatırımları gerekse yabancı yatırımları ülkelerinde yatırım yapar hâle getirmek için mevzuatlarında düzenlemeler yapıyorlar.

Netice olarak, biz de geçtiğimiz süreçte, bu konuda, yatırım ortamını iyileştirmek amacıyla çeşitli düzenlemeler yaptık. Biraz önce MHP’den konuşan Sayın Ayhan, benim Mecliste yaptığım konuşmaya atıfta bulunarak iyi niyetle bu araştırma önergesini getirdiklerini ifade ettiğimi söyledi. Teşekkür ediyorum. Evet, doğru, iyi niyetle yapılmış, en azından benim inancım oydu.

Tabii ki her şeyin en iyisini yapmaya çalışıyoruz ama malumunuz “En iyi, iyinin düşmanıdır.” derler. En iyiyi yaparken iyiyi de ıskalamamalıyız.

Tabii, bu tasarıyla beraber her şey güllük gülistanlık olmayacak yani yatırımcılar hemen bunları bekliyorlar, bir an önce yatırım yapmak için sıraya girecek değiller fakat bizim de Parlamento olarak düzenlemeler yapmamız lazım ve yatırımcıların önündeki engellerin aşılması için çözmemiz lazım ki bu öngörülen düzenlemeyle, yatırımcılarımızın karşılaştığı sorunların hızla çözülmesi, yatırım ortamına ilişkin bürokratik süreçlerin rasyonel hâle getirilerek zaman ve maliyet anlamında iyileştirme sağlanması, uluslararası kuruluşların hazırladıkları yatırım ortamına ilişkin raporlarda ülke sıralamamızın iyileştirilmesi, ulusal ve uluslararası yatırımların artırılması amaçlanıyor. Zaten gerekçede de bunlar var.

Eğer Parlamentomuz tasarımı kanunlaştırırsa -ki inşallah kanunlaştıracak- özet olarak, şirket kuruluşu işlemlerinde maliyet ve süre azalacak, buna inanıyoruz. Belediyeler tarafından sağlanan yapı izin süreçlerinde iyileştirme olacak. Dış ticaret işlemlerine ilişkin maliyetler düşürülecek. Tapu kayıt işlemleri hızlanacak. Telekomünikasyon altyapı izin süreçleri kolaylaşacak ve KOBİ'lerin finansmana erişimi kolaylaşacak diye düşünüyoruz.

Biz, iktidar partisi grubu olarak bu gelen kanun tasarısını destekliyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Öztürk teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Çam, buyurunuz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarının çok değerli temsilcileri, değerli basın emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yeni bir yıldayız. Özellikle 2018 yılında savaşın ve sömürünün olmadığı bir dünya diliyorum, ülkemizde barışın, kardeşliğin, huzurun, mutluluğun ve zenginliğin olduğu bir yıl diliyorum ve tüm arkadaşlarımıza da başarılar diliyorum.

Tasarının genel gerekçesinde yatırım ortamının iyileştirilmesiyle ilgili geniş açıklamalar var ve Sayın Bakan da sunumunda bunları bizlere izah etti, takdim etti, kendisine de teşekkür ederiz.

Tabii, tasarı, Türkiye’de yatırım ortamının iyileştirilmesi amacıyla hazırlanmış ama gerçekten Türkiye’de şu anda yatırım yapmak için gereken ortam var mıdır yok mudur? Benden önceki konuşmacılar da değindiler. Bana göre de böyle çok yatırım ortamını gerçekleştirecek bir ortam bulunmamaktadır.

Bundan tam on sekiz ay önce Haziran 2016’da, aynı başlık adı altında, yatırım ortamının iyileştirilmesi amacıyla bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair 77 maddelik bir kanun tasarısı Plan ve Bütçe Komisyonunda uzun müzakerelerden sonra geçti, Türkiye Büyük Millet Meclisinde müzakere edildi, yasalaşarak yürürlüğe girdi. Bu 77 maddenin içerisinde, sanayicimizin ve iş adamımızın pasaportlarını almalarını kolaylaştırıcı bir madde vardı. Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun’da bir değişiklik yaptık sanayicimize ve iş adamımıza kolaylık olsun, ülke ekonomisi iyi olsun diye. Gider Vergileri Kanunu’nda değişiklik yaptık, Gelir Vergisi Kanunu’nda değişiklik yaptık, Vergi Usul Kanunu’nda değişiklik yaptık, Damga Vergisi Kanunu’nda değişiklik yaptık, Harçlar Vergisi Kanunu’nda değişiklik yaptık, Emlak Vergisi Kanunu’nda değişiklik yaptık, Belediye Gelirleri Kanunu’nda değişiklik yaptık -sanayicimiz ve iş adamımız bütün bunlardan faydalansın diye- Katma Değer Vergisi’nde değişiklik yaptık –yine yatırım ortamı iyileştirilsin, daha çok yatırımlar gelsin, sanayicimiz, iş adamımız, yabancı sermaye Türkiye’ye akın akın gelsin, yatırım yapsın diye- Elektronik İmza Kanunu’nda değişiklik yaptık –işler daha hızlı, daha çabuk yürüsün, vatandaşlar sırada, kuyruklarda beklemesinler imza için diye elektronik imzada değişiklik yaptık- Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nda değişiklik yaptık –ki yatırımcı için, iş adamı için, sanayici için yabancı sermaye zorluklar ve güçlükler çekmesin diye bu kolaylıkları getirdik- Kurumlar Vergisi Kanunu’nda değişiklik yaptık, Araştırma, Geliştirme Ve Tasarım Faaliyetlerini Destekleme Kanunu’nda değişiklik yaptık –daha çok yatırımcı gelsin, sanayicimiz ve iş adamımız daha çok yatırım yapsın diye- olmadı, yetmedi, Çek Kanunu’nda değişiklik yaptık –sanayicimiz ve iş adamımız, yabancı sermayeyle gelecek olan vatandaşlar Çek Kanunu’nda bir sorun yaşamassınlar diye Çek Kanunu’nda bir değişiklik yaptık, Türk Ticaret Kanunu’ndan kaynaklanıyor denilen maddelerde değişiklik yaptık, yatırımının önünü açmak için yapılması gereken her türlü kolaylık yapıldı, her türlü çözüm üretildi. Finans,

Kiralama, Faktöring Kanunu’nda yapılan değişiklikler gerçekleştirdik, yabancı ve yerli yatırımcının önünü açmak için, bundan tam on sekiz ay önce, Haziran 2016 yılında Plan ve Bütçe Komisyonunda bütün bunların hepsini gerçekleştirdik arkadaşlar.

Peki “Daha ne yapılmadı da nerede eksik bıraktık ki yatırımcı gelmiyor, yerli yatırımcı yeteri kadar yatırım yapmıyor, yabancı yatırımcı yapmıyor, daha ne kaldı geriye?” diye baktığımızda 25 maddelik bu torba kanunda bazı değişikliklerle karşı karşıyayız.

Özel sektörün yabancı yatırımcı için yatırım ortamını iyileştirerek yatırımları artırma düşüncesi doğru, prensip olarak doğru. Bunun mutlaka teşvik edilmesi, desteklenmesi ve gerekli önlemlerin ve tedbirlerin alınması gerekir ama bana göre seçilen yol yanlış.

Türkiye’ye özel sektör ya da yabancılardan daha fazla yatırım yapmamasının temel nedeni, bu torba kanunun 5’inci sayfasındaki genel gerekçelerde belirtilen şirket kuruluşu işlemlerindeki maliyet ve sürenin uzunluğu bana göre değil. Yine, genel gerekçede belirttiği gibi, belediyeler tarafından sağlanan yapı izin süreçlerinin uzunluğu değil. Dış ticaret işlemlerine ilişkin çeşitli maliyetlerin yüksekliği hiç değil. Tapu kaydı işlemlerinin çok uzun sürmesi değil. Telekomünikasyon altyapı izinleri gibi altyapı izin süreçlerinin zorluğu hiç değil. Ticari faaliyet işlemlerinin zorluğu değil. KOBİ’lerin finansmana erişiminin zorluğundan kaynaklanmadığı çok açık ve aşikâr. Peki, bunlar değilse o zaman ne? Bu ve benzeri bir sürü düzenlemeden kaynaklanmadığı açık ve nettir. Peki, bu yatırım ortamının iyileştirilmesiyle ilgili eksiklikler nedir, o zaman ona bir bakmak gerekir diye düşünüyorum. Benden önceki konuşmacılar da kısmen değindiler, ben de birkaç tanesinin altını özellikle çizmek isterim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan; bir ülkede adalet olmadan, gelişmiş demokrasi olmadan, hukukun üstünlüğü olmadan geliri artırmak ve geçimi sağlamak mümkün değil. Küresel piyasalarda yüksek yarışma gücü olmadan zenginleşmek mümkün değil. Geliri adaletle dağıtıp geçimde adaleti sağlamadan da gelir artışını sürdürmek hiç mümkün değildir. Türkiye bugün temel hak ve özgürlüklerin askıya alındığı OHAL rejimiyle yönetilen bir ülke, temel hak ve özgürlükler iktidarın tehdidi altında. Biraz önce, kendisini sevdiğimiz saydığımız, on altı yıllık AKP hükümetleri döneminde en uzun bakanlık yapmış Profesör Doktor Recep Akdağ Hocamızın, Sayın Garo Paylan Türkiye’nin hukukun üstünlüğü endeksinde 19 basamak gerileyerek 2016’da 113 ülke arasında 99’uncu sırada, bugün açıklanan 2017 yılı hukukun üstünlüğü endeksindeyse 2 sıra daha gerileyerek 113 ülke arasında 101’inci sırada, G20 ülkeleri arasında hukukun üstünlüğü sıralamasında en son sırada yer aldığını söylediğinde bunun Amerika Birleşik Devletleri Barosunun bir yönlendirmesi olduğunu söylemesi bizi gerçekten çok üzmüştür. Başbakan Yardımcımız Profesör Doktor Sayın Recep Akdağ’ın burada söylediklerine katılmayabiliriz, AKP milletvekili ama onun söylediği doğru şeyleri sadece “AKP milletvekili ve AKP’li bakan” diye tümünü reddetmemiz akıl işi değildir. Dolayısıyla kim ve hangi kuruluş yaparsa yapsın bizim için önemli olan onun doğruluğudur. Daha düne kadar Amerika Birleşik Devletleri’yle kuzu sarması olmak, bugün ters düşmek, onların doğru söylediği şeylerin yanlışlığını ortaya koymaz.

Ülkemiz şu anda Anayasa gereği sorumluluğu olmayan ancak partisinin genel başkanı olarak Hükümetin tüm politika ve eylemlerini belirleyen bir cumhurbaşkanı tarafından yönetilmektedir. Yönetenlerin vatandaşa hesap vermesini sağlayan denge ve denetim mekanizmaları yok ediliyor, kuvvetler ayrılığı bitiriliyor. Yolsuzluk ve adam kayırma algısı zirve yapmaktadır. Milletin özgürlük, adalet, aş, iş taleplerine çözüm arayacak, cevap verecek siyaset kurumu ne yazık ki büyük baskı altında bulunmaktadır. Haklarındaki hüküm kesinleşmeden milletvekilleri tutuklanmakta, milli irade âdeta boğazlanmaktadır. Ana muhalefet partisinin liderini dahi tutuklamakla tehdit etme cüreti gösterilmektedir.

Yine, bugün dünyada en çok gazetecinin hapiste olduğu ülke Türkiye. 2011’den bu yana basın özgürlüğü sıralamasındaki yerimiz 51 basamak gerileyerek 199 ülke içinde 163’üncü sıraya inmiş.

Böyle ülkelerde saydamlık ve hesap verme biter, adam kayırmacılık, yolsuzluk ve rüşvet artar, kamu kaynakları belirli ceplere akar, kaynak dağılımının etkinliği bozulur, milletin aşı, işi büyüzmez. Buna en güzel örnek Türkiye’deki kamu ihale mevzuatıdır. Kamu ihale Kanunu son on beş yılda 42 kez, neredeyse yılda 3 defa değişmiş. Amaç, elbette birilerine uygun elbise dikmek. Ama bu da yetmedi yasal sınırlar zorlanarak gerekli rekabet koşulları sağlanmadan keyfî uygulamalarla kamu kaynakları dağıtılır hâle geldi.

İktidarın hesap vermeden milletin parasını harcama tutkusunun son ama en vahim örneği Türkiye Varlık Fonu oldu. OHAL’in verdiği kararname çıkarma yetkisi kullanılarak devlete ait milyarlarca liralık kamu varlığı sorgusuz sualsiz borç karşılığı ipotek verilmek üzere fona devredildi. Fon aracılığıyla yapılan harcamalar da Sayıştay denetimi dışında tutuldu. Fona devletin yaptığı tüm harcamalara paralel, sorgusuz sualsiz harcama yetkisi verildi.

İktidar hesap vermekten kaçtıkça toplumda yolsuzluk algısı artıyor. Biliyorsunuz “Uluslararası Şeffaflık Örgütü” diye bir örgüt var. Bu örgütün yaptığı endekse göre, Türkiye’de yolsuzluk algısı 2013’ten bu yana hızla artıyor. 2013-2016 arasında ülkeler sıralamasında Türkiye’nin konumu 22 basamak birden kötüleşiyor. Yabancı sermaye bunların tamamına bakıyor.

Hukukun üstünlüğünün kalmadığı, can ve mal güvenliğinin olmadığı, ifade özgürlüğünün sınırlandığı, devletin hesap vermediği bir ortamda kimse uzun vadeli taahhüde girmez, giremez. Üretken yatırımları yapacak girişimcilerin yerini sıcak paracılar alır. Korkan tüketici, harcamasını asgariye indirir. Aş olmaz, iş olmaz, ekonomi daralmaya devam eder.

Bunlara ek olarak, dışarıdan sermaye gelişi de azaldıkça büyüme yavaşlar. AKP’nin borçla ekonomiyi şişirmeye dayanan büyüme stratejisi çatırıyor. Yavaşlayan büyüme, AKP döneminde hızla borca batırılan hane halkını ve küçük ve orta ölçekli şirketleri çok daha fazla etkiliyor. Ekonomik kriz nedeniyle 2002 yılında yüzde 94’e yükselen bankalar dışındaki tüm kesimlerin borçlarının ülkenin toplam gelirine oranı 2007 yılında yüzde 77’ye kadar gerilemişti.

2002-2017 döneminde devletin borcu 9’a, şirketlerin borcu 21’e katlanırken, ailelerin borcu 66’ya katlanmış. Yani toplumun çok büyük bir kısmının evinin tapusu, arabasının ruhsatı bankaların elinde. Dünyanın geçmiş krizlerinden biliyoruz ki olası bir krizde borçlu aileler hızla mülksüzleşecek, krizin yükü her zaman olduğu gibi yoksulun omuzunda kalacak.

Eğitim sistemindeki durumumuz ortada. Dünya sanayide 4.0’a giderken bilgi toplumunun -neredeyse 5.0’a giderken- insanını yetiştirmek için uğraşüyor, biz müfredattan evrim teorisini çıkarmakla. Küresel Rekabet Endeksi’nde, Türkiye, eğitimin kalitesi bakımından hızla irtifa kaybediyor, 2013 yılında 148 ülke arasında 91’inci sıradayken 2016 yılında 138 ülke arasında 104’üncü sıraya düşmüşüz. Çocuklarımızın geleceği eğitim üzerinden siyasi rant devşirmeye çalışan bir iktidarın vesayeti altında. Eğitimin başarısını diğer ülkelerle karşılaştıran PISA liginde de 70 ülke arasında 50’inci sırada, sonlardayız. Üniversite yerleştirme sınavlarını bile doğru dürüst yapamaz hâle geldik. Biz insanımızın dünya liginde hem katma değer yaratma hem de gelir olarak ön sıralara geçmesini nasıl ve ne şekilde sağlayacağız? Aşı, işi artırmak, bu artışı sürdürülebilir kılmak için elimizdeki en güçlü üstünlüğümüz olan genç nüfus avantajını maalesef kullanamıyoruz. İş bulma ümidini kaybedenlerle beraber işsiz sayısı yaklaşık olarak 6,5 milyon. Kadınların iş gücüne katılımında üyesi olduğumuz Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) içinde en kötü durumdayız. 15-29 yaş arasındakiler her 100 gencimizden 26’sı ne okuyor ne de bir işi var. Burada da OECD’nin en kötüsüyüz. Ülkemizin en önemli karşılaştırmalı üstünlüğü olan genç nüfusun dörtte biri ne yazık ki sokakta geziyor. Nitekim, Türkiye, OECD içinde

gelir dağılımı en bozuk beş ülkeden biri. TÜİK'in en son gelir dağılımı araştırmasına göre 2014'ten 2015'e geçerken gelir dağılımında bozulma var. Bir yılda nüfusun en zengin beşte 1'inin gelirden aldığı pay 0,6 puan artarken en yoksul dâhil diğer tüm beşte 1'lik dilimlerin payı geriliyor.

Yine, yöneticilerin “Büyük başarı kaydettik.” dediği bu ülkede 27 milyon kişi sofrasına iki günde bir et, tavuk ya da balık içeren bir kap yemeği koyamıyor. 12 milyon kişi kışın evini yeterince ısıtamıyor. Yaklaşık 20 milyon vatandaşımız borç ve taksit yükü altında ezilmektedir. AKP Genel Başkanı Cumhurbaşkanı OHAL'i grevleri, son olarak metal iş kolundaki grevi engellemek için kullandıklarını iş adamlarına övünerek ifade ediyor.

Özetle, hukukun üstünlüğünün bittiği, demokrasinin kalitesinin bozulduğu, ülkenin küresel piyasalarda yarışma gücünün hızla düştüğü, gelir dağılımının bozulup dışlanmanın arttığı, ekonomik, sosyal ve çevresel dengelerin tahrip edildiği bir dönemdeyiz. Ekonomi ve dış politikada yaşanan başarısızlıkların üzeri toplumu kutuplaştırarak ve çekirdek seçmenleri radikalleştirerek, otoriteleştirerek örtülmeye çalışılıyor. İktidar partisi ile devlet arasındaki mesafe giderek yok olmaktadır. Devlet ile parti iç içe geçmektedir. Siyasi mücadeleye sadece siyasetçiler değil, devletin kurumlarının başına atanan memurlar da devlet gücünü kullanarak katılmaktadır.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri; Türkiye ekonomisi, özel olarak da sanayi, 2017 yılında iç talebin ağırlıkla devlet teşvikleriyle köpürtülmesiyle, 21 milyar doları aşan sıcak para girişinin rüzgârıyla tahminen yüzde 7'ye yakın büyüdü. Ne var ki bu büyümenin arka yüzünde 2018'e taşınmış ağır maliyetler var ve sanayi kesimi de öteki sanayi dışı kesimler gibi 2018'de bu bedellerin gerilimini yaşayacak. 2017'de TL'nin dolar karşısındaki yüzde 17'lik değer kaybı Türkiye'yi öteki yükselen ülkelerden ayırmıştır. Rusya, Güney Afrika, Brezilya gibi ülkeler 2017'de dolar karşısında yerel paralarını değerli kılarken Türkiye'nin yüzde 17'yle büyük ölçüde ayrışması dikkat çekici bulunmuştur. TL'deki büyük değer kaybının sanayi malları üstüne yıktığı maliyet artışları yapılabildiği kadar fiyatlara yansıtıldı. Bu yansıtma kaçınılmaz olarak 2018'de de süreceği için sanayici bu yeni fiyatlardan iç ve dış pazar bulma durumunda kalacak. Bulamadığı taktirde stoklarla yüz yüze kalabilecek. Satılamayan yeni konut stokları bu riskin ilk örneklerinden sayılabilir. İnşaatın arkasına çekilen sanayinin dış pazar yaratma yeteneği köreltildiği için ihracatla pazar edinme imkânları da daraltılmıştır. Bu daralmada, ülkedeki OHAL'le koyulaştırılan baskıcı imajın negatif etkisi de mevcuttur. 2017 'de baş gösteren dünya enerji ve emtia fiyatları yükselmiş döviz fiyatlarıyla pekişecek ve ithal enerji, artı, maliyet enflasyonu yaratacaktır. Dövizdeki hızlı artışı kontrol altında tutmak için yükseltilecek faizler yeni tırmanışlar karşısında tekrar artırılmak durumunda kalınabilir. Bu da sanayiye yüksek döviz-yüksek faiz basıncı altına alabilir. 2017'de 44 milyar dolara ulaşan gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 5'ine vuran cari açık, özellikle kredi derecelendirme kuruluşlarının kırılganlık teşhisinde ana etken olmaya devam ediyor. Bu düzeyde cari açığın finansmanına ek olarak önümüzdeki on iki ayda 170 milyar dolarlık dış borcun yenilenme ihtiyacı, ortaya 210 milyar dolarlık dış borç kaynağı bulma zorunluluğunu çıkarmaktadır.

Türkiye, ekonomik kırılganlıklarının yanında, iki yıldır sürdürdüğü antidemokratik OHAL ve dış politikadaki negatif karnesiyle riski yüksek ülke olmaktan çıkamamakta, bulunan her kaynağın faizi maliyeti de ağırlaştırmaktadır. Cari açık kamburuna eklenen ikinci açık, kamu maliyesi kamburudur. Hazinesin faiz giderleri 55 milyar TL'yi bulduğu gibi, borçlandığı rakam 78 milyar TL'yle zirve yapmıştır. Özellikle hazine, dış yükümlülüklerini karşılamak için dışarıdan borçlanma kapısını açmıştır. Bu da 435 milyar doları bulan dış borç stokunun kamu cephesinin tırmandırılması ve kırılganlığın artması anlamına gelmektedir.

Özetle, genelde tüm ekonomi, kaçınılmaz olarak sanayi kesimi, hızla “çifte açık” da denilen cari açık ve kamu açığı kaskacının etkisi altına girmektedir ve bunun sanayi üstündeki doğrudan ve dolaylı etkileri ağırlaşmaya başlamıştır. Sanayi, 2018 yılına bu gerilim ve endişelerle girmek zorunda bırakılmış, bu iç açıcı olmayan şartlarda, özellikle 2016 Temmuzundan bu yana sürdürülen OHAL ikliminin bedeline de sanayici katlanmaya zorlanmıştır.

Sonuç itibarıyla, şirket kuruluşu işlemleri, belediyeler tarafından sağlanan yapı izin süreçleri, dış ticaret işlemlerine ilişkin çeşitli maliyetleri, tapu kaydı işlemleri, alt yapı izin süreçleri, ticari faaliyet işlemleri, KOBİ’lerin finansmana erişimi gibi kalemlerde düzenleme yapmanın yatırım ortamını iyileştirmeyeceğini hepimiz biliyoruz ve bunu da görmemiz gerekiyor. Bu örnekleri daha da artırabiliriz.

Sözlerimi şöyle bitirmek istiyorum: Sayın Bakan, 30 Ocak Salı günü öğlen saatlerinde -üç günlük bir ziyaret için yurt dışına gitmiştim- yurt dışından döndüm. Dönerken uçakta, ister istemez yanınıza vatandaşlar oturuyor, sohbet ediyorsunuz, yurt dışındaki gurbetçilerin sorunlarına, ülke içindeki sorunlara, kendi özel sorunlarımıza varıncaya kadar bütün bunları tartışıyoruz.

BAŞKAN – Hangi ülkedeydiniz bu arada?

MUSA ÇAM (İzmir) – Ben Fransa’ya gittim. İsviçre-Fransa kavşağındaki Basel-Mulhouse Havaalanı’ndan Sabiha Gökçen’e kadar iki buçuk saat yolculuk yaptık. İster istemez yanımızda bulunan vatandaşlarla hasbîhâl ediyoruz memleket meselelerinde, diğer meselelerde. Konyalı bir vatandaş, iş adamı, bana da sordu, “Sen ne iş yaparsın ağabey?” dedi. “Ben emekliyim, oğlum burada, onu ziyarete geldim, şimdi de geri dönüyorum.” dedim. Ben de sordum, sanayici, iş adamı olunca “Nasıl işler?” dedim, “Vallahi ağabey, bu on beş, on altı yıllık süreç içerisinde iyi paralar kazandık, büyüdük, zenginliğimize biraz daha zenginlik kattık. Şimdi bunu inkâr edersem ayıp olur, doğruyu söyleyeyim.” dedi. Ama hiç parti marti konuşmuyoruz, ben de milletvekili olduğumu falan hiç söylemedim, “Emekliyim, oğlumu ziyarete geldim.” dedim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Sizi nasıl tanımadık? Sizin gibi meşhur bir adamı tanımaz olur mu?

MUSA ÇAM (İzmir) – Efendim, sizin kadar ünlü ve şöhretli değiliz; biz gariban, sıradan, emekçi bir milletvekiliyiz biz, marabayız biz yani.

Dedi ki: “Ağabey, iyi paralar kazandık, iyi işler yaptık.” “Peki, şimdi nasıl durum?” dedim, “Kötü.” dedi. “Niye?” dedim, “Ağabey, son iki yıldır, Fransızlarla, Almanlarla iş yapıyorum ben, güven ortamı sıfır. Onlar Türkiye’ye gelmiyorlar, gelemiyorlar.” dedi. “Niye?” dedim, “Yabancı sigorta şirketleri Türkiye’ye gelmek için sigorta yaparken ‘Türkiye güvenli bir ülke değildir’ diye -şimdi Sayın Bakan birazdan cevapları verirken diyecek ki: ‘O, Türkiye’ye kurulan komplodur, tuzaktır- bu nedenden dolayı sigorta yapmıyorlar. Yabancı iş yaptığımız ortaklar, partnerlerimiz Türkiye’ye gelmiyorlar. Güvenli bir ülke görmüyorlar. Algtı bu.” dedi. “Peki, siparişler, siparişler ne oluyor?” dedim. “Vallahi, ağabey, siparişler iki yıla kadar bomba gibiydi, harika, bir elimiz yağda, bir elimiz baldaydı.” dedi. “Şimdi?” “Şimdi ‘Fabrikanıza el konulur mu? Sipariş vereceğim ama bana verdiğiniz siparişi garanti ediyor musun, etmiyor musun? Etmeyorsan ben siparişimi başka ülkelere kaydıracağım, Romanya’ya kaydıracağım, Bulgaristan’a, Polonya’ya, Uzak Doğu’ya, şuraya buraya kaydıracağım.’ diyor.” dedi.

BAŞKAN – İlk defa mı duyuyorsunuz bunu, bu şeyi?

MUSA ÇAM (İzmir) – Değil.

BAŞKAN – Her zaman böyledir yani bu.

MUSA ÇAM (İzmir) – Ama bunu son olarak iki gün önce duyduğumuz için bunu bir defa tekrar ettim, acaba...

BAŞKAN – Malı garanti etmeniz lazım. Ticaret başladığından beri böyledir bu iş.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bu iki yıl içerisindeki bu uygulamalardan dolayı güven ortamı o kadar yerlere düşmüş ki yabancı yatırımcı...

Dolayısıyla, şu andaki itibarımız açısından, biz burada yatırım ortamının iyileştirilmesi için, gerek yurt içi gerekse yurt dışı için her türlü kolaylığı 2016’da da yapmışız, şimdi yine yapacağız. Yapalım, eyvallah ama bütün bunlar sorunu çözmiyor. Meselenin özü burada. Meselenin özü bu 5-6 maddelik değişiklikte değil, daha önceden yapılan 20 maddelik, 70 maddelik meselelerde değil; sorun yurt dışındaki itibarımız, prestijimiz, güvenilirliğimizle ilgilidir. Bizim bunu tesis etmemiz gerekiyor. Bunun için de iktidar, muhalefet partileri olarak hepimizin bir araya gelip Türkiye’nin bu süreçten, bu girdaptan kurtulması ve Türkiye’nin normalleşmesi gerekiyor. Tutukluların, gözaltındakilerin, suçlu olanların tabii ki eyvallah ama Türk Tabipler Birliği, Sayın Bakanımızın da üyesi olduğu odanın Genel Başkanı bir açıklamadan dolayı tutuluyor, gözaltına alınıyor; yetmiyor, meslekten ihraç ediliyor bugün için. Bunlar doğru şeyler değil. Yargıya gider, yargılanır olur biter. Yargının sonucunda meslekten mi atılır, hapis mi yatar, ne yapar, bunlar yapılır ama hiçbir süreç yaşanmadan kalkıp böyle bir uygulamayı yapmak Türkiye’nin içeride de dışarıda da itibarını sarsar.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, Sayın Çam, teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar ve değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Demin de bulamadım, demin “Yeterli sayı yok.” dememin sebebi, gerçekten, yeni dönemde ilk toplantımızı yapıyoruz, yeni başlayan arkadaşlarımıza hayırlı olsun demek içindi. Yine bulamadım arkadaşları.

BAŞKAN – Bulaşıcı bir hastalık vardır, biliyorsunuz, mikrop, Genel Kurul mikrobu bulaştı biraz herhâlde bugün.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Genel Kurul mikrobu bulaştı, peki.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, bu size saygısızlık, böyle olmaz 1 üyeye...

BAŞKAN – Kusura bakmayın efendim. Aşağıda şu an KHK’yle ilgili oylama var. Arkadaşlarımızı KHK’yle ilgili oylama için ben gönderdim aşağıya.

Buyurunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yatırım ortamının iyileştirilmesiyle ilgili çalışmalarınızı takdir etmemek mümkün değil, bunlar ülke için gereken çalışmalar. Bizim de muhakkak desteklememiz gerekiyor, bu konuları desteklememiz gerekiyor, ülkeye hizmet etmek için desteklememiz gerekiyor. Ancak, tabii, eksiklerini, yanlışlarını, hatalarını ve daha iyisini de göstermek mecburiyetindeyiz. Yatırım ortamının iyileştirilmesi derken ben özellikle üretimin artırılmasıyla ilgili yatırımların iyileştirilmesini anlamak istiyorum. Özellikle ona hizmet eden bir anlayışın olması lazım. Bu anlayışı ön plana çıkarmak gerekir. Biraz önce ben usulle ilgili olarak konuştuğum zaman da özellikle bunlara temas etmek istedim, Sayın Başkan müdahale etti, “Usulle ilgili konuşmuyorsun, esasla ilgili konuşuyorsun.” diye. Gerekçelerde de bunların olması lazımdı, genel gerekçede de madde gerekçelerinde de bu konuların olması lazımdı.

Sayın Bakanın konuşması sırasında dünyada yatırım ortamıyla ilgili kriterleri saydı. 10 kriter var bu konuyla ilgili. Bunların muhakkak tek tek ve toplu olarak değerlendirilmesi gerekiyor, bir arada ele alınması gerekiyor. Şimdi, bunlar dışında da -bunları tekrar etmeyeyim ama- işin yargı boyutu dışında, hukuk boyutu dışında -ki onlar çok önemli- bir de teknoloji boyutu var. Teknoloji hem bir taraftan iş yapmayı hızlandırıyor, kolaylaştırıyor, basitleştiriyor hem de bir taraftan köstek oluyor çünkü teknolojiyle firmalar ya da kişiler işi istismar da edebiliyorlar maalesef. Dolayısıyla teknoloji boyutunun da hiç ihmal edilmemesi lazım. Sadece formalitelerle, bürokrasiyle uğraşmak, sadece bazı hukuk maddelerini basitleştirmekle bu işi yapmak mümkün değil. O yönünü de düşünmek gerekiyor.

Ben kamuya ait bir ortak veri tabanı, havuzu oluşturulması gerektiğine inanıyorum. Bunu defalarca söyledim birçok konuşmamda; özellikle Maliye Bakanlığının, Ticaret Bakanlığının, Çalışma Bakanlığının şirketlerle ilgili olan, şahıslarla ilgili olan, çalışmayla ilgili olan bütün bakanlıkların ve kurumların bu havuzdan yararlanması gerektiğini, gerektiği zaman yararlanabilmesi gerektiğini belirttim. Bir şirket kurulduğu zaman örneğin, o ortak havuza, veri tabanına müracaat eder, bütün bilgilerini verir. Revize gerektiği zaman, değişiklikler olduğu zaman da yine aynı şekilde o ortak havuza o bilgiler verilir ve bütün kamu kurumları da oradan gereken bilgileri alır. Bu, işi çok çok kolaylaştırır. İşin teknoloji boyutuyla düşünülmesi gerekiyorsa -ki gerekiyor- bu şekilde bir ortak havuz, veri havuzu oluşturulması şart. Bu, önemli ölçüde işleri basitleştirecek, hızlandıracaktır. Yatırım ortamının iyileştirilmesi deyince bu tarafının muhakkak dikkate alınması gerekir, dediğim gibi, yargı, hukuk ve güven boyutu dışında.

Bizde, gerçekten bu dönemde, özellikle devlet kurumlarında, kamu kurumlarında iyi koordinasyon söz konusu değil, sıkıntılar var, kadrolarla ilgili sıkıntılar var. Dün biz Kalkınma Bakanlığındaydık, 11'inci Plan hazırlıklarıyla ilgili olarak bir toplantımız oldu. Orada da hem iktidara mensup hem de muhalefete mensup samimi bir ortamda yaptığımız toplantıda, özellikle kamuda personelle ilgili, daha kaliteli bir personel oluşturulmasıyla ilgili eksiklikler olduğunu hepimiz vurguladık. Bu yönün de işin içine katılması lazım, bu tarafın da düşünülmesi lazım.

Diğerlerini tekrar etmeyeyim. Maddelerle ilgili olarak söz aldığımda onlara ayrıca değinmek istiyorum.

Sizin özellikle bu, yargı, hukuk, özgürlük, adalet anlayışı ve demokrasi anlayışı konusunda daha dikkatli hareket etmeniz lazım. Ben çok az değinmişim, birkaç gün önce Güney Afrika merkezli New World Wealth'in yayınladığı "Milyoner Göçü 2018" diye bir şey var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Onlar Amerikalı ya.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yok, Güney Afrika kökenli bunlar.

Özellikle son yıllarda Türkiye'den, Sayın Bakanım, bir...

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Hayatınız boyunca Amerika'yla mücadele ettiniz şimdi bir Amerika hayranlığı başladı.

MUSA ÇAM (İzmir) – Öyle bir hayranlığımız yok, hiç öyle bir hayranlığımız yok.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Vallahi hayret ediyorum ya.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Estağfurullah, o hayranlık sizindir efendim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kahrolsun Amerika!

MUSA ÇAM (İzmir) – 6. Filo'ya da karşı yürüdük, Amerikan emperyalizmine karşı hep yürüdük.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Siz kendinize bir millî bir endeks yapın, 1'inci olalım. Ne olacak, bir endeks yapın, 1'inci olun. Siz kendi endeksinizi yapın, dünyadan kopalım, ne olacak?

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Erzurum Şeker Fabrikasını çalıştıralım mesela.

BAŞKAN – Arkadaşlar yani kopulursa kopulur, bu kadar endişe etmene gerek yok, korkmayın Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yahu, biz de Kuzey Kore gibi olalım, Kuzey Kore 1’inci.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yeni bir dünya kuruluyor!

BAŞKAN – Yani, bakın, Sayın Kuşoğlu’nun insicamını bozuyorsunuz arkadaşlar.

Sayın Çam, lütfen müdahale etmeyin.

MUSA ÇAM (İzmir) – Tamam Sayın Başkan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Amerika bir değil ki.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Uluslararası kuruluşlar ayrı...

BAŞKAN – Sayın Bakan, Sayın Paylan...

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Bakan tahrik ediyor, laf atıyor.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın, birleşime ara vereceğim böyle giderse.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ver, ver, kimse kalmadı artık, boş.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Siz ara vermişsiniz zaten, Erzurumlu da gitti.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Mecburen ara vereceksiniz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, aşağıda karar yeter sayısı çıkmadı da, Erzurumlu da ona yetişmek için gitti. (Gülüşmeler)

MUSA ÇAM (İzmir) – Ama bizim sicilimize kötü bir şey, OHAL’e “hayır” oyu kullanamıyoruz yani şimdi, olmadı böyle.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, lütfen siz devam edin.

Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, bu rapora göre, 2017’de Türkiye’den 6 bin dolar milyoneri kişi -yani bunlar milyoner ama sadece 1 milyon dolarlık hesabı olanlar değil, 1 milyon, 10 milyon, belki çok daha fazla hesabı olanlar- 2016’da da 6 bin kişi, 2015’te de bin kişi ayrılmış. Bu, birdenbire ortaya çıktı, her sene artıyor ve nüfusa ve milyoner sayısına göre en fazla göçü veren ülke Türkiye, ilk sırada nüfusla kıyaslandığı zaman. Sadece nominal rakamlara bakıldığı zaman da Türkiye dünyada 3’üncü sırada. Kendisinden önce de, bir, Çin var, 1 milyar 300-350 milyon nüfusu var biliyorsunuz; Hindistan var, onların da 1 milyara yakın nüfusu var; 3’üncü sırada Türkiye ki aralarında da büyük fark yok. Çin’in 10 bin, Hindistan’ın 7 bin, dolar milyoneri göçü var, Türkiye’nin 6 bin. Bunları Hükümet muhakkak dikkate almak zorundadır. Bu, güvenli bir ortam olmamasından dolayıdır. Yani insanlar hem servetlerini kaçırıyorlar hem de beyin göçü yaşıyor.

Sayın Bakanım, siz aynı zamanda akademisyensiniz, akademisyenler eğer dil de biliyorlarsa, dışarıda çalışma imkânları varsa kaçıyorlar, Türkiye büyük bir sıkıntı içerisinde bu bakımdan. Hem kaliteli insan gücü konusunda, beyin konusunda hem de sermaye konusunda büyük bir sıkıntı içerisinde. Bunlar az paralar değil, az sermayeler değil. Neden gidiyor, bunların irdelenmesi lazım. Bunların neden gittiğini siz de biliyorsunuz aslında, biz de biliyoruz. Bunların düzeltilmesi lazım, bunların dikkate alınması lazım, ilgili kişilere bunların söylenmesi lazım. Bu gidişatla hiçbir şeyin altından kalkamayız. Sonuçta, biraz önce o eleştirdiğimiz, sizin de, bizim de sonuç olarak eleştirdiğimiz, söylediğimiz

o emperyalist ülkelere muhtaç oluruz maalesef, bunu aşmamız lazım. Bu, bizim ortak sorunumuz, sıkıntımız. Burası bizim ülkemiz. Bu anlayışla, bu zihniyetle devam etmemiz mümkün değil maalesef. Baştan da, dediğim gibi, bu konuya olumlu, iyi niyetle yaklaşıyorsunuz ama bu tarafını da mutlaka dikkate alın, aldırın da lütfen. Özellikle, Hükümet tarafından bu görmezlikten geliniyor. Bu tarafı çok çok önemli. Ne yaparsanız yapın yani bu ülkede bedava arsa versek dışarıdan gelecek yatırımcıya ya da Türkiye'deki yatırımcıya, bedava fabrikalar versek bu şekilde kimse almaz, devam etmez çünkü her an el konabiliyor. Biraz önce 27 bin iş yerine el konulduğunu söyledim ben "Onlar FETÖ'cü." dedi Sayın Başkan. Hepsi FETÖ'cü müydü? Bunlarla ilgili olarak mahkeme kararları yok, yargı yolu açık değil, hukuk yolu açık değil. Bu konular sıkıntılı konulardır yani herkese belli bir damgayı vurup "Şu şöyledir, bu böyledir." diye bunun altından kalkamayız. Ülkemize çok büyük bir zarar veriyoruz, bunların hesaba katılması lazım.

BAŞKAN – Onları korumak da sıkıntılı bir durum tabii.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Korumak da, tabii, aynı şekilde; korumayacağız, gerçek anlamda mücadele edeceğiz tabii ki.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani bu işi siyaset olarak yapan, ticaret olarak yapan ya da iyi niyetinden yapan... Bunların ayrılması lazım. Bunları zaman zaman sizler de söylüyorsunuz iktidar partisi olarak ama bu ayrımı gerektiği gibi yapmıyorsunuz. Bunun yolu da yargıdır, yargı yolunun açık olmasıdır, mahkemelerin bağımsız, özgür hareket etmesidir, bunun yapılması lazım yoksa bunun altından kalkmayız bu gidişle.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Sayın Pekşen...

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başbakan Yardımcım, değerli milletvekili arkadaşlarım geneli üzerinde detaylı bilgi verdiler. Ben buradaki düzenlemeler hakkında daha çok konuşmak isterim ama önce Erzurum'la ilgili... Siz de bir Erzurum Vekilisiniz hem de çok uzun dönem Sağlık Bakanlığı yaptınız, bir de hekimlik yanınız var, biyoteknoloji konusunda da donanımlı bir milletvekili ve bir hekimsiniz. Ben, az önce Amerika'yla ilgili söylediklerinize yürekten katılıyorum. Ben, mesela, şimdi, hemen, sizden hızlı bir şekilde şöyle bir girişim beklerim. Mesela, özellikle, kanserojen olduğu Türkiye'de, dünyanın her tarafında tartışılan -hani GDO'ya geniş çaplı olarak bakmıyorum ama- bu früktoz konusunda, şeker ürünleri, glikoz vesaire konularında bir düzenleme yaparsanız biz seve seve hemen imza atmaya hazırız Sayın Bakanım, yanınızda durmaya da hazırız. Erzurum'un tarlalarında şeker pancarı üretilsin, Erzurum Şeker Fabrikası şeker üretilsin, onu tekrar Gürcistan'a, İran'a ihraç etsin isteriz. Yine, Erzurum'da şeker fabrikası alkol üretilsin, sanayinin alkol ihtiyacını o fabrika karşılasın, eskisi gibi, isteriz, biz bunları destekleriz, sizin de yanınızda oluruz.

Sayın Bakanım, bu, bütünü içerisine bakıldığı zaman -bunu bir milletvekili olarak söylemiyorum, bir hukuk adamı olarak söylüyorum- özensiz ve maalesef çok eksik bir bilgilendirmeye anlatılmış. Sizin tabii sağlıkçı olmanızdan kaynaklanan bir durum ortada. Ben size bunun hukuk tekniğini anlatmaya çalışacağım, anlayacağınıza emimin ama not alırsanız bürokratlarınıza da bunu sormanızda yarar görüyorum.

BAŞKAN – Tasarının sıhhatiyle ilgili mi bir sorun var?

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Tasarının aslında taşınabilirliğinde ciddi bir sorun var. Bu, bürokratik açıdan da tartışılabilir bir durumda bile değil. Yani tartışılması bile bence bürokratik açıdan hakikaten hoş değil. Yani bu bir tasarı değil bence.

Şimdi, bir tane örnek anlatacağım Sayın Başbakan Yardımcım. Bakın, 3'üncü maddede şöyle bir düzenleme var: En son fıkraya doğru geliyor... Teknik, fen adamlarının sorumluluklarını düzenliyor bu madde burada. Onu belli bir yapının içerisinde daraltmış ve en son geliyor, diyor ki: "Bu sorumluluğun süresi; yapı kullanma izninin alındığı tarihten itibaren, yapının taşıyıcı sisteminden dolayı on beş yıl -taşıyıcı sisteminden dolayı on beş yıl- taşıyıcı olmayan diğer kısımlardaysa iki yıldır." Şimdi, Sayın Başbakan Yardımcım, birçok malzemenin garanti süresi bundan daha fazladır. Fen adamının sorumluluğu garanti süresinden de aşağıya çekiliyor, niçin?

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Hangi maddede?

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – 3'üncü madde efendim. Bakın, tasarının tümü içerisindeki 11'inci maddede 3'üncü madde başlığı altında düzenlenmiş kısmın son fıkrası efendim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Tasarının 11'inci maddesi.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Evet, 11'inci madde, yeni düzenleme kısmı.

Bu çok açık bir şeyi gösteriyor. Mesela, fen adamlarının sorumlulukları kullanılan malzemenin niteliğine ve istatistik koşullarına uyarlı olarak düzenlenmiştir. Niye? Türk Standartları Enstitüsü bazı malzemelerde kullanım süreleri koşulları öngörmüştür taşıyıcının dışında da. Mesela demiş ki: "Bazı malzemeler..."

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Onu biz yapmadık, var yani.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Efendim?

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Bu vardı, ben yapmıyorum.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Şimdi, burada genişletiyor ama, diyor ki...

BAŞKAN – Müsaade ederseniz yasanın mevcut hâlinde var, sadece buraya "Öncelikli risk bazlı denetim yapan yapı denetim kuruluşları..."

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Değerli Milletvekilim, benim hekimliğimle bir ilgisi yok.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Yok, yok ama şimdi başlığına geleceğim, oraya geleceğim. Bakın, başlığına ne ekleniyor? "Risk bazlı" diyor, "risk bazlı." Bunların hepsinde bu risk bazlı olduğu zaman -bu süreler zaten Türk Standartları Enstitüsü tarafından ayrıca belirlenmiştir- bir çelişki oluşturunuz, bir bu.

İki, başka bir maddeye geçeyim efendim.

BAŞKAN – Zaten değerlendirmemizde de bir gözden geçirilecekti Sayın Bakanım bu.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Evet, teşekkür ediyorum.

Şimdi, çok büyük bir özensizliğe ilişkin bir başka örnek daha söyleyeyim Sayın Başbakan Yardımcım.

BAŞKAN – Bu özensizlik kısmını tam kavrayamadık ama bir daha anlatır mısınız?

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Yani şöyle: Hukuk tekniğiyle uyarlı olmayan, başka yasalarla çelişen, kamu düzeni içerisindeki senkronizasyonla uyarlı olmayan, çatışan düzenlemeler oluşuyor burada.

Bakın, bir tane daha örnek vereyim Sayın Başbakan Yardımcım. Şimdi, bakın, tasarının 22’nci maddesinde “Rehnin kapsamı” diyor, 7’nci madde, bakın, orada, ikinci kısmını okuyorum. Bunun tasarıda kalması, sürdürülmesi de zaten bence mümkün değil, niye? Bakın, diyor ki: “Bir taşınırın rehinli olduğunu bilmeyen veya bilmesi gerekmeyen iyi niyetli üçüncü kişinin iyi niyeti korunur.” Bu ne demek biliyor musunuz Sayın Başbakan Yardımcım, bunu niye koymuşlar buraya? Şimdi, bizim Bankalar Kanunu’muzun 160’ıncı maddesi var. Bankalar kredi verirken... Aslında bu kanuna da bu 160’ıncı maddenin konulması bugün ekonominin içerisindeki en büyük sıkıntılarınızdan birisidir. Ben avukatken de bu maddeye Parlamentoda çok ciddi muhalefet etmiştim...

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Medeni Kanun’da buna benzer bir madde var.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Yok, bu başka. Bu Medeni Kanun’daki konu değil. Bunun Bankalar Kanunu’ndaki düzenlemeyle ilgili kısmını anlatacağım şimdi Sayın Başbakan Yardımcım.

Şimdi, Bankalar Kanunu’nun 160’ıncı maddesinde der ki: “Bir malın bir başkasının kontrolüne geçer bir kredi işlemi yaparsanız bu bankacılık zimmetidir.” Daha geniş bir tanımı var, ben özet olarak anlatıyorum.

Şimdi, bakın, diyor ki burada: Bir taşınırın rehinliği olduğunu bilmeyen veya bilmesi gereken... Şimdi, taşınır ne? Binaya mermer alıyorsunuz. Bir mermer ocağı gidiyor diyor ki: “Benim mermerlerimi ben A bankasına rehin ediyorum, bana kredi verin. Ben bu mermerler karşılığında kredi alacağım.” Tamam, bakıyorlar, iyi bir firma. Ona diyelim ki 20 bin metrekare, 30 bin metrekare mermer karşılığında kredi veriyorlar. Buna da mermerleri rehin alıyorlar. E mermerleri orada tutacak hâli yok, sattı mermerleri. Adam da, müteahhit de aldı mermerleri, o rehinli mermerlerle binayı yaptı. Sayın Bekaroğlu geldi, parayı yatırdı, daireyi aldı efendim. İki yıl sonra mermerci battı, rehin de uçtu. Şimdi, bankaya ne diyeceğiz? Nerede rehin diyeceğiz. Yok, rehin gitti. İyi niyetli. Gitti.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Mehmet Bekaroğlu’ndan mı alacağız?

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Hiç kimseden alamayacağız. Bankada oturup üzerine buzlu su içeceğiz.

Şimdi, Sayın Başbakan Yardımcım, bu madde...

BAŞKAN – Siz kökünden taşınır rehnine mi karşısınız, ben onu anlamadım.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Taşınır rehnine karşı değilim.

Şimdi, normalde rehin bizim hukukumuzda düzenlenmiş hâli zaten bu koşulların tamamı düzenlenerek... Yani bilmesi ve bilmesi gerekmeyen diye bir düzenleme olmaz. Kanunda bu zaten ana hatlarıyla düzenlenmiş, afaki iyi niyet kuralları kapsamında gözetilir. Bu, bu bütünlüğün dışında.

Tescille ilgili bir şey anlatayım Sayın Başbakan Yardımcım. Ticaret siciline tescili hüküm getirmişsiniz, kat mülkiyetine hüküm getirmişsiniz. Bizim Medeni Kanun’umuzun en temel kurallarından birisi şudur efendim: Gayrimenkulün aynına ilişkin işlemlerin tamamı resmî şekil emredici hükümdür, kamu düzenine ilişkindir. Resmî şekil şartı kamu düzenine ilişkindir. İlk defa burada, kat

mülkiyetinde resmî şekil şartını kaldırılıyorsunuz. Medeni Kanun'un eşya hukukuna ilişkin kısmında bu, belki de doksan yıllık düzenin içerisinde ilk defa çökmeye sebep olacak ve buradan binlerce dava çıkar ve onu da kime vermişsiniz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Şu anda bunlar icra ediliyor biliyor musunuz?

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Yok, icra edilme şansları yok.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Ziraat Bankası ve Tapu bunu bir senedir yapıyor.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Hukuken yapma şansı yok. İtiraz ettiği anda gider.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Kooperatiflerle ilgili kanun...

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Değil ama Yargıtayın yerleşik içtihadı da şu, onu da söyleyeyim, arkadaşlar araştırınlar.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun yerleşik içtihadı şudur: Bir gayrimenkule ilişkin resmî şekilde yapılmamış olan ama uygulamaya geçmiş olan işlem itiraz edilmediği sürece geçerlilik arz eder ancak resmî şekil kamu düzenine ilişkindir. Burada kaldırılıyorsunuz. Kat mülkiyetinde de kaldırılıyorsunuz. Ve kaldırırken de öyle bir düzenleme yapıyorsunuz ki Sayın Başbakan Yardımcım, bizim istisna akdinden yani inşaat hukukundan kaynaklanan işlemlerimizin yüzde 82'si hukuki ihtilaftan ari olarak sonuçlanır, geri kalan yüzde 19'u hukuki ihtilaflarla devam eder. Bizdeki en büyük problem budur. Yargıtay 11. Hukuk Dairesine bakınız efendim, bir sordurtunuz, onların da görüşlerini alınız. En büyük ihtilaflarımızın başında istisna akdinin resmî şekildir. O istisna akdine getirilmiş olan resmî şekil düzenlemelerini burada büyük bir riske sokuyorsunuz. Tescil yükümlülüğü de ve bu hakkı da, yükümlülüğten öte hak olarak da yükleniciye vermişsiniz. Böyle bir şey olabilir mi? Tarafların birine vermişsiniz, öbür taraf mahkemelik olacak. Aynı sonuca gidecek.

Bir başka tescil hatası daha söyleyeyim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Bunları maddelerde tartışmak lazım.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Tabii ki...

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Konuya çok vâkıfım ve bunlara katılmıyorum.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Ben de size bunları yasal numaralarıyla, dokümanlarıyla verebilirim Sayın Başbakan Yardımcım. Ben söylüyorum.

Bakın, bir başkasına daha geçelim. Noterliğin bugün üstlenmiş olduğu kamu düzenine ilişkin bir büyük yükü noterlerin elinden alıyorsunuz ticaret siciline veriyorsunuz. Ankara Ticaret Sicili aleyhine açılmış olan dava sayısını bir istetin Sayın Başbakan Yardımcım. Büyük bir kısmı şirketlerin birleşmeleri, şirketlerin yapılarına ilişkin, tescillerine ilişkin şirket defterlerine, pay defterlerine, karar defterlerine ilişkin davalardır. Birçok ortak, özellikle şirket pay defterlerini elinde bulunduran ortaklar pay defterlerini kaybederler. Pay defterlerinin yeniden ihdası ticaret mahkemelerinde bir dava konusudur, büyük bir prosedürdür ama noterlikte oluşturulmuş olan bir pay defterini ortaklardan bir tanesi gider aynen suretini çıkarabilir, o pay defteri bir dava konusu olmaz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Sayın milletvekilim, ticaret sicilinin de arşivi var, illa noterin mi yapması lazım?

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Güzel... Güzel... Ama ticaret sicilinin arşivinin güveni, noterlerin güveni kadar değildir. Bu işlemi yapan noteri vergisini de yatırmadığı takdirde zimmet suçuyla atıyor Yargıtay, bunun yerleşik içtihadı bu. Ama ticaret siciline görevinin ihmalinden yargılanıyorlar. Adi ortaklığı anonim şirkete çeviren bir ticaret sicil yetkilisini, ticaret sicil müdürünü ben yargılattırdım, maalesef görevin ihmalinden işte paraya çevrilen bir hükümle yargılandı. Ama devasa, milyon dolarlık bir iş, kamu zararı oluştu.

Burada temel anlamıyla şu... Sayın Başbakan Yardımcım, eğer bir reform yapmak istiyorsanız bunlara ilişkin yapacağınız birinci reform şudur efendim: Özellikle fabrika hacizlerinde Türkiye'nin kanayan yarasıdır, dünyanın hiçbir yerinde böyle bir şey yoktur. Bir fabrikayı borcundan dolayı çalışamaz hâle getiren bir kamu düzeni, bir icra iflas düzeni olamaz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) –Yapıyoruz, icra iflas kanunu yapıyoruz.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Şimdi, burada da getirilmesi gereken en önemli düzenlemelerden bir tanesi budur efendim.

İkincisi: Kambiyo taahhütleri. Sayın Başbakan Yardımcım, kambiyo taahhütleri konusunda büyük bir zafiyet vardır. Ne demek bu kambiyo taahhüdü efendim? Bono yazıyor, poliçe yazıyor, çek yazıyor, piyasaya para sürüyor. Üzerine yazacağı rakamda bir sınırlama var mı? Yok. Canı ne kadar istiyorsa yazar. 5 trilyon da yazar, 10 trilyon, 50 trilyon yazar. Kim yazıyor bunu? Kim olursa olsun, vergi kaydı olmayan bir şahıs dahi yazıyor, piyasaya para sürüyor. Yani bir yandan enflasyonu tetikliyor, öbür taraftan ekonomiyi sabote ediyor, piyasaya bir para sürüyor, ertesi gün icralık oluyorlar, “İmza bana ait değildir.” diyor. İmza bana ait değildir, şekil şartları yerinde değildir... Ama dünyada böyle değil. Dünyada diyor ki: “Bu kambiyo taahhüdünde bulunacaksanız kambiyo defterine kaydolun, kambiyo taahhütleri takip ve tahsile konu olabilir.” Yani bir kambiyo defterine kaydedilmişse bir senet, o senet ancak o zaman takip ve tahsile konu edilebilir. Ama biz de öyle şey yok ki. Bir tane kâğıdın üzerine bir kambiyo senedi yazıyoruz, üzerine de 50 trilyon yazıyoruz, 50 trilyon parayı piyasaya sürüyoruz, ekonomiyi sabote ediyoruz ve milyonlarca kambiyo takibi, kambiyo senedi, mahkemelerde yüzde 27'lik iş yükü, kamuda da büyük bir sorun olarak çıkıyor. Ama çok basit, iki cümle: “Kambiyo defterlerini avukatlar tutar, mali müşavirler tutar, noterler tutar.” Bir fıkra eklersiniz. Onlara bunun yükümlülüğünü getirirsiniz. Kambiyo senedi düzenleyen şahıs gider avukatına tescil ettirir, noterine tescil ettirir veya mali müşavirine tescil ettirir. Kambiyo senedinin üzerindeki bütün itirazlar ortadan kalkar, mahkemelerdeki yüzde 27'lik dava ortadan kalkar. Bu kadar basit.

Yani reform yapacaksanız Sayın Başbakan Yardımcım, bunlar değil, bunlar değil. Bir, fabrika hacizlerinde...

Bir örnek anlatayım size Sayın Başbakan Yardımcım. Teşvik veriyorsunuz, Hükûmetiniz teşvik veriyor, diyorsunuz ki: “Yüzde yüz yatırım indirimi veriyoruz.” Nedir peki yatırım? Atıyorum, Kayseri’de bir çelik fabrikası. 25 milyon dolar değerinde bir çelik fabrikası, yüzde yüz yatırım indirimi verdiniz. Beş yıl geçti. Bu beş yıl içerisinde de yüzde yüz yatırım indirimine devam ediyor ama sizin Hükûmetiniz bunu on yıla çıkardı, “On yıl süreyle yüzde yüz yatırım indiriminden yararlanabilirsiniz.” dediniz. Beşinci yıl sonunda bankadan kullandığı 50 bin liralık kredisini ödeyemedi veya 50 bin dolarlık kredisini veya 250 bin liralık diyelim, her neyse. Şimdi, geliyor alacaklı banka diyor ki: “Ben fabrikanın trafosunu sökeceğim.” veya bütün otomasyon sistemini sağlayan “Beyni sökeceğim.” diyor. Geliyor beyni haczediyor.

Şimdi, bakın, 5 milyon dolarlık bir millî servet veya 25 milyon dolarlık bir millî servet 50 bin dolarlık bir alacak yüzünden çöktü. İki, içerisinde çalışan yüzlerce, binlerce işçi işsiz kaldı. Üç, katma değer zinciri çöktü. Dört, buna ilişkin orada geçmişte yapılmış olan kontratların tamamı hukuki

ihtilaf hâline geldi. Ama dünya böyle değil. Dünyada derhâl buna tedbir alınmış. Mesela bazı ülkeler diyor ki: “Ekonomik krize girdiği anda yapılandırma yükümlülüğü içerisine girerim, yönetimine yapılandırmadan sorumlu banka temsilcisi atarım, onu yapılandırırım, o firmayı yaşatırım.” Bazıları diyor ki: “Derhâl borcu karşılama oranına bakarım, bu yatırım borç miktarının kaçta kaçını karşılıyor, ona göre tedbir alırım. Ya yatırımda el değiştiririm ya da başka bir yönteme girerim veya paylı yatırıma dönüştürürüm, paylarımı satarım tedbirler alırım.” Bizde öyle değil Sayın Başbakan Yardımcım.

Bu turizmde de böyle. Milyarlarca dolar teşvik verdik turizme ama o devletin, bu gariban insanların vermiş olduğu vergiler maalesef bu sistemin içerisinde çarçur edildi gitti.

Reform yapacaksanız bunlar değil Sayın Başbakan Yardımcım.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Küçücük bir istirhamım olsun.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Estağfurullah...

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – İcra iflasla ilgili komisyona giden kanunu mutlaka siz izleyin.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Hayhay.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Gerçekten o kanunun içerisinde bu söylediklerinizin hepsi var.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Hayhay, bakacağım efendim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Çok yeni bir yaklaşımla... Onun için adına “Kurtarma anlaşması” diyoruz. Bizim şu klasik icra iflas...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, müsaade edin. Tam tutanak var, sözleriniz tutanaklara girmiyor, stenograf arkadaşlar zorlanıyor Sayın Bakanım.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Eyvallah.

BAŞKAN – Müsaade edin, ben mikrofonu açayım, sözlerinizi tamamlayın.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Değerli milletvekilimizin bu bütün konularla ilgili hususlar şu anda İcra İflas Kanunu’nda yaptığımız değişikliklerle konkordato meselesini -asında Türkçe bir tabiri de kullanmak istiyoruz doğrusu, herkesin anlayacağı şekilde- bir kurtarma anlaşması şeklinde geliştiriyor. 65 maddelik, uzun senelerdir çalışılan bir kanun. Üniversite hocaları, piyasa, Adalet Bakanlığı. Son üç ay çok yoğun çalışma istedik, çalışanlar sağ olsunlar. Adalet Komisyonumuza geldi. Zannediyorum önümüzdeki hafta salı günü de komisyonda görüşülmeye başlanacak. Gerçekten bahsettiğiniz hususlar son derece önemli benim kanaatimce.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Çok teşekkür ediyorum efendim.

Konkordato konusunda da katkı sağlamaya gayret göstereceğim. Bahsettiğiniz tasarıya da bakmaya çalışacağım efendim. Elimden geldiğince gayret göstermeye çalışacağım.

Temel olarak söylediklerimi toparlarsak bu maddelere geçildiğinde de tek tek söyleyeceğim, karşısına yasal prosedürleri de koyacağım. Bir özensizlik içerisinde hazırlanmış bir yasa tasarısı olduğunu düşünüyorum. Bir kez daha gözden geçirilmesinde yarar görüyorum. Başka yasalarla çelişen hükümlerinin en azından o çelişkileri de bertaraf edecek şekilde yeniden anlatımında fayda görüyorum.

Özellikle bir cümle var. Şimdi buradan karıştırıp bulmaya çalışacağım, zaman almasın diye özet söylüyorum: İşte “Bunlardan elde edilen faiz...” diye bir cümle var. Hangi maddede, şimdi bakamayacağım ama...

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Sonlarda, rehinle alakalı.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Evet, orada “elde edilen faiz” deyip Sayın Başbakan Yardımcım...

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – 22’nci madde.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Ha, 22’nci maddeye bir bakalım. Evet, doğru. “Taşınır varlığının gelecekteki her türlü faiz...” Sayın Başbakan Yardımcım, burası doğru değil çünkü faiz yasada tanımlanmış. 3095 sayılı bir yasamız var bizim. Faizin de şekillerini, biçimlerini teknik olarak tanımlamış. Burada o tipe uygunluk hâli yok. Kelimenin başlangıcı, cümleinin de asıl anlatmak istediği niyetle örtüşmüyor. Mesela bu bile özensizliği gösteren başka bir örnek.

Nezaketinize çok teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli üyeler, tasarının geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kabul eden yok efendim?

BAŞKAN – Sayın Kalaycı, Sayın Ayhan kabul etti, el kaldırdılar, gördüm. Bir de Sayın Şentürk de kaldırdı herhâlde.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım... Sayın Başkanım...

BAŞKAN – 1’inci maddeyi okutuyorum...

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, görüşecek miyiz gerçekten?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Herhâlde şaka yapıyorsunuz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ne gibi efendim?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan “Maddelere geçmeyeceğim.” dediniz, ona göre hazırlandık.

BAŞKAN – Yok, hayır, şöyle...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ama milletvekilleri olmadan, bir kişi bile el kaldırmadan geçtik. Kapatalım o zaman Türkiye Büyük Millet Meclisini. Parlamentoyu kapatalım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bir de Sayın Başkan “Maddelere geçmeyeceğim.” dediniz.

BAŞKAN – Tamam, 1’inci maddeyi okutup kapatacağım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya zaten bu şey oraya doğru gidiyor. Böyle bir şey olur mu ya?

BAŞKAN – 1’inci maddeyi okutuyorum...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Okumayın 1’inci maddeyi. Bütünü geçmedi.

BAŞKAN – Okutup kapatacağım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nereden geçti ki bütünüyle ilgili? Olmaz böyle bir şey ya!

BAŞKAN – 1’inci maddeyi okutuyorum:

YATIRIM ORTAMININ İYİLEŞTİRİLMESİ AMACIYLA BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

“MADDE 1.- 22/12/1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanununun 26’ncı maddesinin (9)’uncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.”

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – “Ben yaptım.” demekle oluyorsa Sayın Başkanım, oluyor. Yani böyle bir şey yok. İç Tüzük yok, Anayasa yok, bir şey yok. İyi niyetle yapıyoruz biz. Yarın kötü niyetle gelecek birisi başka bir şey yapacak.

(Maddenin okunmasına devam edildi)

“Kamu kurum ve kuruluşları, kredi kuruluşları, bankalar, esnaf ve sanatkârlar, kredi ve kefalet kooperatifleri ve tarım kredi kooperatiflerince açılmış...”

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Böyle bir şey var mı ya? Millet kızıyor. Hadi bakalım.

(Maddenin okunmasına devam edildi)

“...veya açılacak tüm borç ve kredilere karşılık teminat gösterilen taşınmazların ipotek işlemleri tarafların istemi hâlinde taraflarınca imzalanan kredi veya borç sözleşmesine istinaden tapu müdürlüklerine tapu tescili olunur.”

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nedir peki bu? Niye oturuyoruz biz burada ya? Ayıptır ya!

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, görüşmelerin sonuna geldik.

6 Şubat Salı günü saat 15.30’da görüşmelere devam etmek üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 17.44

